

Miljøgodkendelse 16a

§ 16 a. stk. 2 miljøgodkendelse af
Husdyrproduktionen på
Skovgårdvej 15, 6500 Vojens

Meddelt den 27. juni 2022

af

Haderslev Kommune

Sagsnummer: 20/19767

Baggrund og læsevejledning

I/S Skovgård ved Nis Kloppenborg Skau m.fl. har ansøgt om § 16a stk. 2 miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne ændre svineproduktionen på Skovgårdvej 15, 6500 Vojens. Der ansøges om overgang til stipladsmodellen.

Med ændringen af lovgivningen i 2017 skal miljøgodkendelser være baseret på antal kvadratmeter produktionsareal og dyretyper (stipladsmodellen). Det maksimale antal dyr på produktionsarealet er fremover reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

I de første tre afsnit af miljøgodkendelsen kan læses selve afgørelsen (A) herunder begrundelser for stillede vilkår, dernæst vilkårene, der skal overholdes netop for dette husdyrbrug (B), herefter de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledning (C). Derefter følger kommunens bilag (D). Til sidst ses miljøkonsekvensrapporten (E), der er en vurdering af projektets (husdyrbrugets) påvirkninger på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af en kvalificeret og kompetent ekspert og i dialog med kommunen, og den danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Husdyrbruget har i forvejen en revurderet miljøgodkendelse fra 4. september 2012 og en anmeldelsestilladelse fra 27. juli 2017 til 287,65 DE.

Husdyrbruget er kategoriseret som et IE-brug, da der er flere end 750 stipladser årssøer, og er derfor omfattet af husdyrbruglovens § 16 stk. 2.

Der søges nu om ændring af dyreholdet til færre søer og flere smågrise i eksisterende bygninger. Produktionsarealet ændres ikke, der ændres ikke på de eksisterende bygninger og der bygges ikke nyt. Produktionsarealet er fortsat på 4.425 m².

¹ Husdyrbrugloven - Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr 520 af 01/05/2019

Registreringsblad

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	15520477
Husdyrbrugets navn	I/S Skovgård
Beliggingsadresse	Skovgårdvej 15
Postnummer	6500
By	Vojens

Ansøger

Ansøger navn	I/S Skovgård
Ansøger adresse	Ringgade 28
Ansøger postnummer	6500
Ansøger by	Vojens
Ansøger telefon	40716417
Ansøger email	nis@is-skovgaard.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	
Konsulent virksomhedsnavn	SLF
Konsulent navn	Birgitte Madsen
Konsulent adresse	Billundvej 3
Konsulent postnummer	6500
Konsulent by	Vojens
Konsulent telefon	73202600
Konsulent email	bm@slf.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	5100018295
CHR numre	95049

Matr.nr. 9 Styding, Hammelev
Matr.nr. 346 Styding, Hammelev
Matr. nr. 344 Styding, Hammelev

Godkendelsen er udarbejdet af:

Sagsbehandler: chba

Haderslev Kommune

Sagsnummer: 20/19767

Landbrugsgruppen

KS: enil

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af: SLF, Birgitte Madsen

Kortmateriale: Haderslev Kommune / Geodatastyrelsen

Indhold

A. Afgørelse	7
1) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse	9
2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	10
Generelt	10
Indretning og drift	10
Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem	10
Anlæg til husdyrgødning	11
Beliggenhed – Afstandskrav	11
Landskabelige værdier	12
Natur	13
Lugt	13
Støj og rystelser	14
Lys	14
Transporter	14
Støv	15
Skadedyr	15
Affald	15
Døde dyr	15
Spildevand og restvand	16
Olie og diesel, kemikalier og andre stoffer	18
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	19
BAT Ammoniak- og lugtemission	19
Ressourcer, el- og vandforbrug	20
BAT Fodring- og foderhåndtering	21
Uheld	21
Ophør	22
Egenkontrol	22
Alternativer	22
3) Samlet vurdering for afgørelsen	22
4) Lovgrundlag	23
5) Andre tilladelser og dispensationer	23
6) Udnyttelsesfrist	23
7) Revurdering af miljøgodkendelsen	23
8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40	23

B. Vilkår for husdyrbruget.....	24
Generelle vilkår.....	24
Indretning og drift	24
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	26
Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser).....	27
Reststoffer, affald og naturressourcer	29
Olie, diesel, kemikalier, flydende gødning og andre stoffer	30
Ressourceforbrug	31
Uheld.....	32
Ophør	32
Egenkontrol	32
Oplysning om særregler for IE-husdyrbrug.....	33
C. Offentlighed og klagevejledning.....	34
Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse.....	34
Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse	34
Annoncering af afgørelse	34
Klagevejledning.....	35
Civilt søgsmål.....	36
D. Bilag.....	37
Bilag 1 Situationsplan.....	37
Bilag 2 Opmåling af produktionsarealer (8 sider).....	39
Bilag 3 Kapacitetserklæring	47
Bilag 4 Aktiviteter / gener	49
Bilag 5 Opbevaring	50
Bilag 6 Afløbsskitse	51
Bilag 7 Skitser af staldindretning - Oversigter staldindretning (8 sider)	52
Bilag 8 Naturvurdering.....	62
E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2.....	64
Datablad	66
Forord	67
1. Indledning.....	70
• Ikke-teknisk resume	71
○ Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør	72

• Husdyrbruget og det ansøgte	73
○ Indretning og drift af anlægget	73
○ Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	77
○ Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	78
○ Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed	78
Generelle afstandskrav	78
○ Ammoniakemission	80
Naturpunkter	80
○ Lugtemission	82
Kumulation til naboer	83
○ Øvrige emissioner og gener	83
Støj	83
Støv	85
Lys	86
Skadedyr	86
Transporter	86
○ Reststoffer, affald og naturressourcer	87
Døde dyr	87
Affald	87
Olie- og kemikalier	88
Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	89
Vandforbrug	89
Restvand	90
○ BAT-Ammoniakemission	90
○ Grænseoverskridende virkninger	92
• Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne	93
○ Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter	93
○ Begrænsning af ammoniakemission	96
○ Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	97
○ Lugtgener for omboende	97
○ Støjgener	97
○ Støvgener	98
○ Lyspåvirkninger	98

○ Skadedyr	98
○ Transporter.....	98
○ Energi.....	99
○ Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	99
○ Påvirkning af jordarealer og jordbund.....	100
○ Andet om befolkningen og menneskers sundhed.....	100
○ Alternative løsninger	101
○ Oplysninger om konsulenten	101
● Oplysninger om IE-husdyrbruget.....	101
○ Ophør af IE-husdyrbruget.....	101
○ BAT: Råvarer, energi, vand og management	102
BAT-Energi	102
BAT-Vand.....	102
BAT-Management	102
● Konklusion	102
● Bilag	103

A. Afgørelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget (IE-bruget) efter husdyrbruglovens § 16 stk. 2 på Skovgårdvej 15, 6500 Vojens, matrikel nr. 9 og 346 Styding, Hammelev til ændring af svineproduktionen med de stillede vilkår.

Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget.

Godkendt produktionsareal:

Godkendelsen omfatter eksisterende produktionsarealer i eksisterende stalde:

- 1 Smågrisestald
- 2 Smågrise og poltestald
- 5 Farestald B
- 6 Drægtighedsstald B
- 7 Farestald C
- 8 Løbeafdeling
- 3 Farestald 3A
- 3 Farestald 3B
- 4 Drægtighedsstald 4A
- 4 Drægtighedsstald 4B

Produktionsarealet er fortsat på 4.425 m².

De godkendte produktionsarealer i staldanlægget kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne af dyrevelfærdsreglerne.

Godkendt gødningsopbevaringsareal:

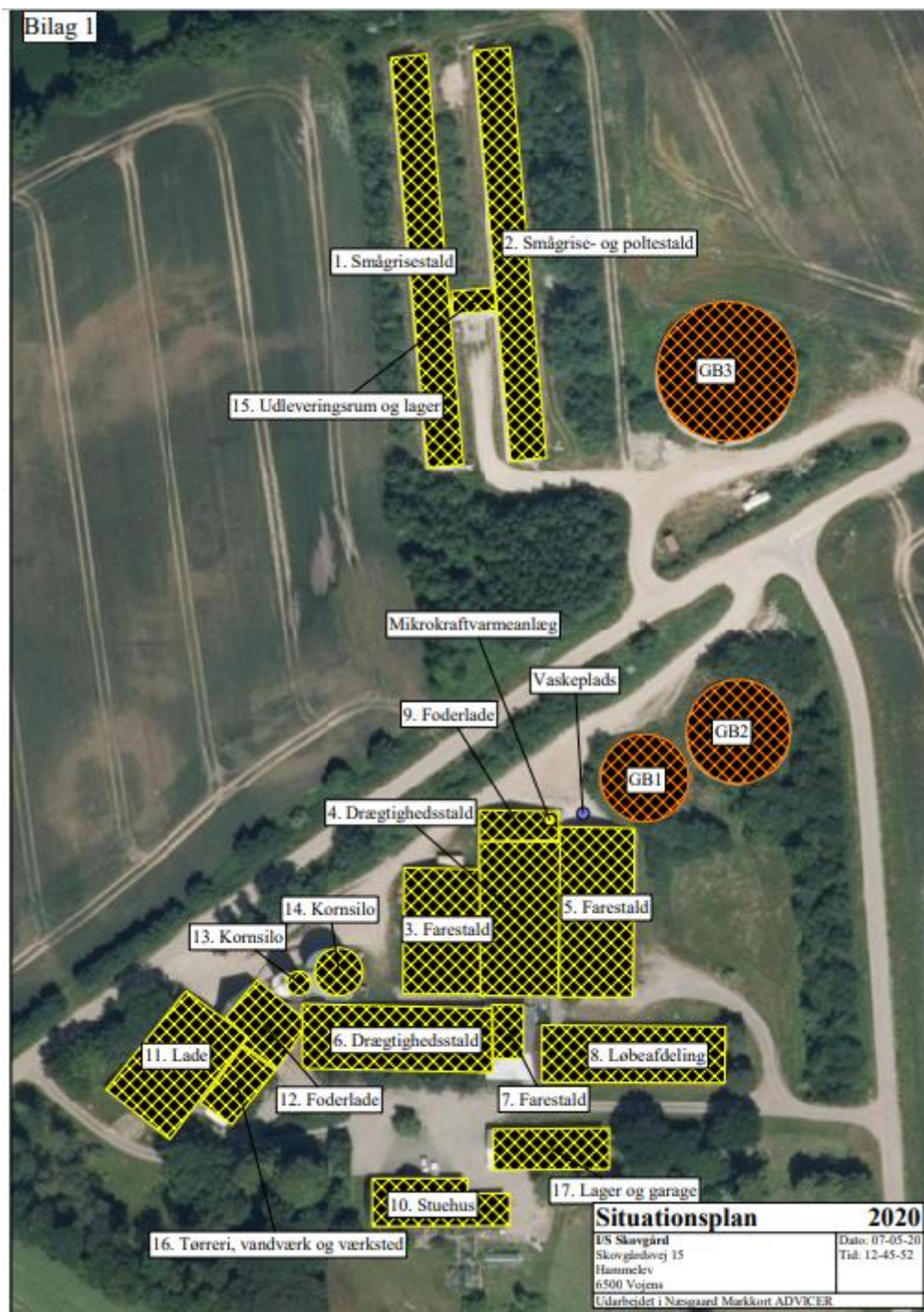
Godkendelsen omfatter eksisterende gyllebeholdere:

- GB1 Gyllebeholder med teltoverdækning
- GB2 Gyllebeholder med teltoverdækning
- GB3 Gyllebeholder med teltoverdækning

Andre eksisterende driftsanlæg på husdyrbruget:

- 15 Udleveringsrum og lager
- 9 Foderlade
- 11 Lade
- 12 Foderlade
- 13 Kornsilø
- 14 Kornsilø. En gastæt stålsilø fra 2005.
- 16 Tørreri, vandværk og værksted
- 17 Lager og garage
- Tank til flydende handelsgødning
- Biaktiviteter: Mikrokraftvarmeanlæg (under 1 MW) og solceller

Se en oversigt over stalde og anlæg i situationsplanen, Figur 1 og bilag 1.

Figur 1: Situationsplan

Med denne miljøgodkendelse, der er en ændring til færre søer og flere smågrise og samtidig en overgang til ny lovgivning "stiplads-modellen", ophæves den tidligere revurderede miljøgodkendelse fra 4. september 2012 og anmeldelsestilladelsen fra 27. juli 2017. Det vil sige, at revurderingen og anmeldelsestilladelsen ophæves, når denne miljøgodkendelse tages i brug.

Dispensationer fra afstandskrav

Der kræves ikke dispensationer fra afstandskrav. Der bygges ikke nye stalde, og ændringen i dyrehold til færre søer og flere smågrise ændrer ikke på eksisterende produktionsarealer i eksisterende lovlige

stalde. Idet at ændringen fra slagtesvin til flexgruppen; slagtesvin og smågrise ikke forøger ammoniakemissionen/forureningen fra stalden, vurderer Haderslev Kommune, at der ikke er krav om at søge dispensation i forhold til afstandskravene.

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	14 m	Fra stald 2, til matrikel Styding, Hammelev 10. Der er tale om eksisterende bygninger.	30 m
Sø	11 m	Fra bygning 1 til sø. Ifølge digitalt naturkort fra MST er søen udpeget i 2006 – dvs. efter stalden er bygget men før ejendommen blev revurderet.	15/100 m

1) Baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse

Haderslev Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige BAT-teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema 218751 version 4 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Historik – Grundlag og forudsætninger for miljøgodkendelsen

I henhold til §§ 30 og 33 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal den ansøgte ammoniakdeposition og lugtemission vurderes ud fra en sammenligning med den lovlige drift på ansøgningstidspunktet (nudriften) og for 8 år siden. Miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af 8 års drift, Nudrift og Ansøgt drift.

8 års drift

Husdyrbruget har en revurderet miljøgodkendelse fra 4. september 2012. Revurderet til 850 søer, 21.000 smågrise (7,5-30 kg) og 500 slagtesvin (30-100 kg) svarende til 306,6 DE.

Nudrift

Husdyrbruget fik 27. juli 2017 en meddelt accept af en anmeldelse om skift i dyretype til en produktion på 800 søer, 22.500 smågrise (7,5-30 kg) og 400 slagtesvin/polte (70-110 kg), i alt 286,65 DE (anmeldelse 2017). Der er ikke foretaget bygningsmæssige ændringer inden for de sidste 8 år.

Ansøgt drift

Haderslev Kommune har den 18. september 2020 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Skovgårdvej 15. Det ansøgte projekt medfører ikke bygningsmæssige ændringer i stalde eller gødningslagre. Det ansøgte projekt omhandler ændring af dyrehold inden for de eksisterende bygningsrammer. Formålet med ansøgningen er primært at overgå til de nye regler for miljøgodkendelser, hvor der ikke længere gives tilladelse til et bestemt antal dyr med en bestemt vægt, men derimod til et produktionsareal (det areal som dyrene har adgang til). Herved kan dyreholdet løbende justeres, så det passer til ejendommens øgede effektivitet, hvor der produceres

flere grise pr årssø. Det forventes, at dyreholdet fremover vil ligge på ca. 780 søer, 27.000 smågrise og 400 polte.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Haderslev Kommune vurderer, at miljøgodkendelse til at udnytte de eksisterende staldes produktionsarealer er erhvervsmæssigt nødvendigt for husdyrbrugets fortsatte drift. Det er vurderet, at det ansøgte projekt medfører den bedste udnyttelse af de eksisterende anlæg, uden at ammoniakemissionen stiger.

Ansøger driver også 2 andre ejendomme foruden Skovgårdvej 15

- Stokkerhovedvej 3 (lejet) – slagtesvin og smågrise
- Ringgade 28 – slagtesvin.

2) Kommunens begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Vilkårene til drift og egenkontrol i kapitel B tager udgangspunkt i det ansøgte projekt og vurderinger i Miljøkonsekvensrapporten, samt i nedenstående vurderinger for og særkender på husdyrbruget, og kommunens samlede vurdering.

Ansøgers beskrivelse af projektet og de miljømæssige forhold og vurdering af projektet ses i Miljøkonsekvensrapporten (forkortet til MKR) i kapitel E.

Generelt

Denne miljøgodkendelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Skovgårdvej 15, 6500 Vojens.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, som er ansvarlig for at overholde miljøgodkendelsens vilkår. På afgørelsestidspunktet er det ansøger Nis Skau, som er ansvarlig for driften.

For at sikre, at godkendelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at miljøgodkendelsen og beredskabsplanen skal foreligge på ejendommen.

Vilkårene for miljøgodkendelsen er samlet i kapitel B Vilkår.

Indretning og drift

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse, af dyresammensætningen og af de anvendte staldsystemer samt af den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra husdyrbruget fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 stk. 1, nr. 10).

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Situationsplan med angivelse af placering fremgår af Bilag 1. Angivelse af produktionsarealer fremgår af Bilag 2.

Der søges om at komme over på stipladsmodellen for et sohold i husdyrbrugets eksisterende stalde samt ændring i dyreholdet til færre søer og flere smågrise, i form af flere grise pr årssø. Produktionsarealer ændres ikke.

Der stilles vilkår om, at dyretype, staldsystemer og størrelse af det eksisterende produktionsareal skal være som ansøgt.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 med beskrivelse.

Anlæg til husdyrgødning

Der er tre eksisterende gyllebeholdere med teltoverdækning på husdyrbruget

-Gyllebeholder 1, med kapacitet 1.414 m³, overflade 340 m²

-Gyllebeholder 2, med kapacitet 2.000 m³, overflade 518 m²

-Gyllebeholder 3, med kapacitet 5.000 m³, overflade 916 m².

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Der stilles vilkår om, at de eksisterende gyllebeholdere med eksisterende teltoverdækning skal være som ansøgt. Der stilles vilkår om drift, vedligehold og logbog over skader til teltoverdækningen på de tre gyllebeholdere.

Teltoverdækningen på gyllebeholder 2 er et frivilligt tiltag, og kan derfor erstattes af flydelag.

Anlæg til opbevaring af flydende handelsgødning i tank er vurderet i afsnit Olie, diesel og kemikalier.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 med beskrivelse.

Anlæg til foder, siloer

På husdyrbruget er der indendørs fodersiloer opstillet i foderladen samt to siloer udendørs. Se situationsplan Bilag 1. På ejendommen anvendes hjemmeblandet foder. Der sker indlevering af soya og mineraler ca. en gang om måneden. Indkøbt foder, mineraler, soya mm leveres ca. 20 gange pr. år.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.2 og 3.7.5 med beskrivelse.

Beliggenhed – Afstandskrav

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug gælder for etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg, der medfører forøget forurening.

De fastsatte afstandskrav i henhold til §§ 6 og 8 fremgår nedenfor.

Tabel 1. Faste afstandskrav

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabo (med landbrugspligt)	510 m	Styding Skovvej 4, 6500, er placeret nordvest for ejendom	50 m
Naboskel	14 m	Fra stald 2, til matrikel Styding, Hammelev 10. Der er tale om eksisterende bygninger.	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	27 m	Fra bygning 6 til stuehuset	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	1,6 km	Samlet bebyggelse, Stokkerhovedvej 2, er placeret vest for ejendom	509 m*
Byzone (eksisterende og fremtidig)	540 m	Fra staldanlægget til byzonegrænse Hammelev Kommuneplan 15.10.EH.14	637 m*
Sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	13,2 km	Fra staldanlægget til sommerhusområde ved Hoptrup strand	637 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	1,4 km	Fra staldanlægget til lokalplanområde 15-1 mod syd	509 m*
Fælles vandindvindingsanlæg	1,5 km	Fra staldanlægget til Hammelev Vandværk, syd for ejendom	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m	Fra staldanlæg til drikkevandsboring (boringsnr.: 151.2045)	25 m
Vandløb - åbent	217 m	Fra staldbygning 1 til bæk nord for ejendom	15/100 m
Dræn	1,5	Der er regnvandsdræn omkring ejendommen (se afløbsskitse)	15 m
Sø	11 m	Fra bygning 1 til sø. Ifølge digitalt naturkort fra MST er søen udpeget i 2006 – dvs. efter stalden er bygget men før ejendommen blev revurderet.	15/100 m
Offentlig vej	15 m	Fra gyllebeholder GB2 til Skovgårdvej.	15 m

Fra eksisterende stald 2 til naboskel er afstanden 14 meter, hvor afstandskravet er 30 meter.
Fra eksisterende bygning 1 til sø er der 1,5 meter, hvor afstandskravet er 15 meter

Det vurderes, at det ikke er relevant at behandle afstandskravene i §§ 6, 7 og 8 til eksisterende lovlige bygninger, da der ikke er ansøgt om at etablere nye staldbygninger eller ændre produktionsarealer i eksisterende stalde, der medfører forøget forurening jf. afsnit 2) BAT Ammoniak- og lugtemission.

Der sker ikke en forøget forurening, så projektet vurderes ikke at medføre behov for at søge dispensationer i forhold til afstandskravene.

Det ansøgte ligger ikke indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinje eller indenfor beskyttede sten- og jorddiger.

Se ansøgers MKR, afsnit 3.4.1 med beskrivelse.

Landskabelige værdier

Se ansøgers MKR afsnit 4.1 med beskrivelse, og se situationsplan i Bilag 1.
Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. Derfor vurderes projektet ikke at påvirke landskabet eller kulturarv.

Der stilles ingen vilkår ift. landskab.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Se ansøgers MKR, afsnit 3.1 med beskrivelse, og Bilag 3 Kapacitetserklæring.

Opbevaringskapacitet i de tre gyllebeholdere er oplyst til i alt 8.414 m³. Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen, der viser, at der er lagerkapacitet til over 9 måneder. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt.

Haderslev kommune vurderer sammenfattende, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af husdyrgødningen på ejendommen. Det forudsættes, at de til enhver tid gældende krav om opbevaringskapacitet overholdes, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen² § 10.

For at sikre mod spild af husdyrgødning, stilles der vilkår om opsyn under gødningshåndtering og opsamling af eventuelt spild.

Ifølge DMI kan der i fremtiden forventes mere nedbør, efterhånden som klimaet bliver varmere, og nedbøren falder særligt om vinteren. Der kan forventes mere regn, flere stormfloder og flere kraftige skybrud; Og det kan ikke undgås, at markerne bliver vådere og oversvømmede, så der ikke altid kan køres på markerne og udbringes gylle som hidtil forventet. Det skal der tages højde for, så vi undgår overfyldte gylletanke. Der skal derfor tilstræbes en opbevaringskapacitet til mere end 9 måneder.

Natur

Se ansøgers MKR, afsnit 3.5.1, 4.1 og 4.3 med beskrivelse og vurdering.

Se Haderslev Kommunes naturvurdering i Bilag 8.

Haderslev Kommune henviser til naturvurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten om kategori 1, 2 og 3 natur samt øvrig § 3 natur, der vurderes at være fyldestgørende.

Da der ikke sker nogen meremission af NH₃ i forbindelse med projektet, vil det ikke kunne betyde en tilstandsændring af søen, der ligger tæt på staldbygningerne.

Haderslev Kommune har vurderet, at vurderingerne i Miljøkonsekvensrapporten er fyldestgørende.

Samlet set vurderes det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Lugt

Se ansøgers MKR, afsnit 3.6, 3.6.1 og 4.4 med beskrivelse.

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstand for de 3 genekriterier (beboelsestyper) byzone, enkelt beboelse og samlet bebyggelse i landzone.

Naboejendomme med landbrugspligt eller ejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden (korrigeret geneafstand) er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til de tre beboelsestyper, for at genekriteriet ikke overskrides. Haderslev Kommune vurderer, at de afsatte punkter for de tre beboelsestyper er korrekte.

² Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning – BEK nr 2243 af 29/11/2021

Nærmeste nabo uden landbrugsdrift er ejendommen Stokkerhovedvej 8. Nærmeste samlet bebyggelse er Stokkerhovedvej 2 ved Styding. Nærmeste byzone er erhvervsområde Skovgårdvej ved Hammelev.

Det ansøgte projekt medfører ingen ændringer i lugtmission fra husdyrbruget. Afskæringskriteriet for lugt til beboelsestyperne enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Lugtgenekriteriet er overholdt også selvom der skulle være kumulation med andet husdyrbrug.

Konsekvenszonen er beregnet til 888 meter ud fra det samlede dyrehold og bruges til at afgrænse hvilke naboer, som får tilsendt udkastet til miljøgodkendelse i generel høring.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg og ventilation med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Støj og rystelser

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.1 og 4.5 med beskrivelse.

På baggrund af husdyrbrugets lokalisering med mere end 800 meter til nærmeste nabobeboelse Stokkerhovedvej 8, vurderes det, at støj fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne, hvorimod kørsel på matriklen ved husdyrbrugets bygninger skal overholde grænserne. Støjgrænserne gælder for hele ejendommen.

I vilkåret indgår, at overholdelse af støjgrænserne skal kunne dokumenteres.

Haderslev Kommune vurderer, at afstanden til naboerne gør, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener hos naboer.

Lys

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.3 og 4.7, med beskrivelse, og se Bilag 4 med placering af lyskilder.

Der blev i forbindelse med godkendelsen af smågrisestaldene nord for Skovgårdvej 15 vurderet, at lys fra staldene ikke kunne give anledning til gener, idet smågrisestalden, der ligger selvstændigt placeret, har en omkringliggende grøn afskærmende beplantning, der fungerer fint for lysudfald til naboer/trafik. Vilåret om beplantning (RV52) videreføres i nærværende miljøgodkendelse

Der stilles vilkår om, at udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer samt at lys ikke må være til væsentlig gene for nabobeboelser eller for trafikken på Skovgårdvej eller Stokkerhovedvej. Det er Haderslev Kommune, som vurderer, om en gene er væsentlig.

Transporter

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.5 og 4.9 med beskrivelse. Placering af interne transportere fremgår af Bilag 4.

Husdyrbrugets driftsbygninger ligger både syd og nord for Stokkerhovedvej og Skovgårdvej.

Der er adgang til husdyrbruget fra Stokkerhovedvej og fra Skovgårdvej til anlægget syd for vejen.

Der er adgang til husdyrbrugets anlæg nord for vejen fra.

Der er stor afstand fra husdyrbrugets udkørsler til nærmeste naboer.

I forbindelse med ansøgt drift, falder transporter fra ca. 886 til ca. 769 transporter pr år grundet større gyllevogn.

De interne transportveje ligger ikke direkte op ad naboejendomme.

Der ligger driftsbygninger på begge sider af Stokkerhovedvej, og der foregår transporter på tværs af vejen. Der er ikke meget trafik på Skovgårdvej, og der foregår allerede eksisterende trafik på tværs af vejen ifm. eksisterende drift.

Det er Haderslev Kommunes vurdering, at transporterne og udkørslen af gylle kan foregå uden væsentlig gene for omgivelserne.

Transport på offentlig vej kan ikke reguleres i miljøgodkendelsen, men reguleres af færdselsloven.

Støv

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.2 og 4.6 med beskrivelse.

Der er stor afstand fra husdyrbruget til nærmeste naboer. Det vurderes, at naboer ikke vil blive generet af støv fra driften på Skovgårdvej 15. Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i støvgener fra ejendommen.

Skadedyr

Se ansøgers MKR, afsnit 3.7.4 og 4.8 med beskrivelse.

Der skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr (rotter), hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer for fluebekæmpelse.

Konstateres der rotter på husdyrbruget, skal det straks meddeles til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

Affald

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.2 med beskrivelse, og Bilag 5 Opbevaring.

Opbevaring og bortskaffelse af affald skal ske i overensstemmelse med Haderslev Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald. Husdyrbruget er som virksomhed i Haderslev kommune forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet.

Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside <https://docplayer.dk/4257093-Haderslev-kommune-regulativ-for-erhvervsaffald.html>

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af "olie, kemikalier og affald herfra" er beskrevet i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier. Se mere på <https://www.haderslev.dk/media/1327/forskrift-for-opbevaring-af-farligt-affald-og-kemikalier-enderlig-juni-2015.pdf>

Døde dyr

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.1 med beskrivelse, og Bilag 5 Opbevaring.

Der stilles vilkår til opbevaring af døde dyr, da hensynet til lugtgener og uhygiejniske forhold vurderes at være en skærpelse af de gældende regler om døde dyr, der fremgår i bekendtgørelse nr 558 fra 2011 om opbevaring af døde dyr.

Spildevand og restvand

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.6 og 4.11, og Bilag 6 Afløbsskitse.

Der bygges ingen nye bygninger i dette projekt. Der er ingen krav om fornyet udledningstilladelse til tag- og overfladevand.

Det er i ansøgningen (miljøkonsekvensrapport afs. 3.8.6 og afs. 4.11) oplyst at:

- Regnvand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.
- Tagvand ledes via dræn til vandløb.
- Sanitært spildevand ledes til godkendt privat minirensanlæg, der er godkendt i 2006.

Det er supplerende til ansøgningen oplyst den 8. april og 3. maj 2022 om de to Riste vest for vaskepladsen på Bilag 6 Afløbsskitse, at

"Vaskepladsen har ikke forbindelse til de to riste. Ristene er til rent overfladevand (de blå streger)" og "De to riste vest for vaskepladsen.... De er til regnvand/tagvand. Der er flere af disse riste på afløbsskitzen. De har forbindelse til den blå regnvandsledning".

Haderslev Kommune vurderer, at åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb og dræn.

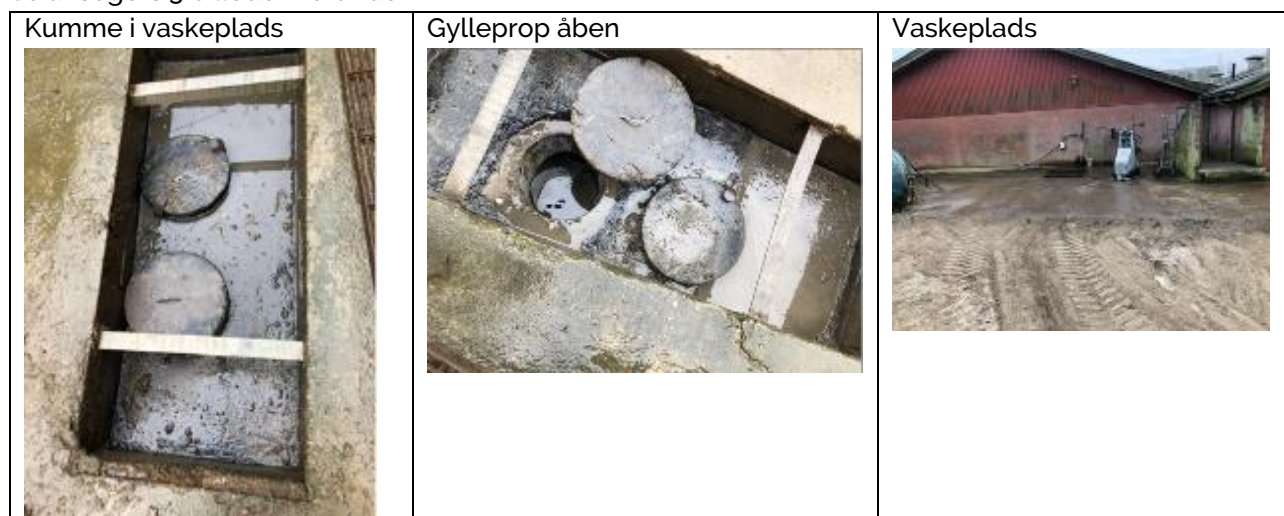
Der har været drøftet med ansøger om, hvorvidt det ene af to afløb fra en kumme i vaskeplads løber til regnvandsledning (dræn) eller til gyllebeholder.

Haderslev Kommune har først vurderet, at regnvandsledning (blå på afløbsskitse), der løber under vaskepladsen, skal afbrydes før og efter vaskepladsen, og føres udenom vaskepladsen, for at sikre at der ikke er sammenfald mellem vaskeplads og regnvandsledning.

Men ansøger har den 8. april 2022 oplyst, at den blå regnvandsledning ligger ca 3-4 meter under betonen på vaskepladsen, der vil både være risiko for funderingen under gylletank og gyllekanalerne under stalden, hvis denne proces skal foretages.

Ansøger har den 19. april 2022 supplerende oplyst, at kummen i vaskepladsen oprindeligt havde afløb til dræn med prop, der kunne hives op, når der var meget regnvand, der løb ind på vaskepladsen, men at der ifm. et tilsyn i 2012 blev forlangt, at afløbet til dræn blev proppet permanent til. Ansøger henviser til billede "kumme i vaskeplads", og oplyser at proppen blev spændt fast og metal øje til "løftekrog" fjernet.

Se ansøgers 3 billeder herunder:

Haderslev Kommune har herefter vurderet, at afløbet til dræn skal være sløjfet korrekt af autoriseret kloakmester.

Ansøger har den 8. maj 2022 oplyst, at kloakmester nu har lavet en autoriseret afløbning af de 2 adgange til regnvandsledningen, der siden tilsynet i 2012 har været blokeret/blændet af en fastspændt gylleprop. Ansøger har tilligemed rettet tegningen over vaskepladsen, og oplyst at- der er 2 kummer, der hver især har afgang til gyllesystemet under stalden, og oplyst om - yderligere en rist ved hjørnet af stalden – at risten ligger ca. 10 cm over niveauet på vaskepladsen, og at - kloakmesteren vurderede, at der ikke var risiko for, vaskevand på vaskepladsen kunne løbe i regnvandsledningen.

Se ansøgers 2 billeder herunder:

Vaskeplads og regnvandsledning

Tegning over vaskepladsen

Haderslev Kommune har efterfølgende den 09.05.2022 modtaget færdigmelding af sløjfning fra kloakmester.

Det vurderes herefter, at der ikke er risiko for afledning fra vaskeplads til dræn.

For at mindske risikoen for udledning af forurenende stoffer såsom foderrester, olie og gødning, stilles der vilkår om, at foder ikke må kunne udledes til jord og grundvand, og om at eventuel vask af maskiner skal foregå på vaskeplads med afledning til gyllebeholder eller på vegetation i vækst.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsessbekendtgørelsen, og at IE-brug skal have vilkår om at reducere mængden af spildevand (§ 36 stk. 1, nr. 8)

Vask af sprøjtemiddeludstyr skal følge reglerne i Vaskepladsbekendtgørelsen nr. 1401 fra 2018.

Olie og diesel, kemikalier og andre stoffer

Se ansøgers MKR afsnit 3.8.3, 4.11 og 4.12

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1257/2019)

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til eventuel opbevaring af fyringsolie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

Flydende handelsgødning opbevares i tank, der står øst på vaskepladsen. Se Bilag 5 Opbevaring.

Haderslev Kommune har den 4. april 2022 modtaget supplerende oplysninger fra ansøger om tanken, Haderslev Kommune har igen den 17. maj 2022 modtaget nye oplysninger fra ansøger om tank til flydende handelsgødning:

Placering er på vaskeplads Skovgårdvej 15, 6500 Vøjens, matr 9 Styding, Hammelev. 15.000 L (der er tidligere oplyst 30.000 L, men den erstattes af en ny tank på 15.000 L). Ny tank år 2022.

Placering er ved den blå prik:

Det er oplyst (beredskabsplanen), at der opbevares 15 tons i perioden 1. februar til 1. maj hvert år.

Flydende handelsgødning skal opbevares forsvarligt.

Tank med flydende handelsgødning skal opbevares på plads med afløb til gyllesystem.

Vilkår 29 i Revurdering fra 2012 om opbevaring af flydende handelsgødning i tank på fast plads med afløb til gyllebeholder fastholdes i nærværende miljøgodkendelse.

Tanken med flydende handelsgødning placeres på vaskeplads, hvor der også kan foregå andre aktiviteter med traktorer og andre maskiner. Der stilles derfor vilkår om at sikre tanken mod påkørsel.

Oplysninger om opbevaring og beholdning af flydende handelsgødning skal fremgå i Beredskabsplanen.

Åbne nedløbsbrønde skal sikres, så der ikke kan udledes forurenende stoffer til vandløb og dræn.

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner og vilkåret om opbevaring og opsamling af spild af kemikalier herunder af flydende handelsgødning.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at begrænse frigivelse af farlige stoffer (§ 36 stk. 1, nr. 13).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), når produktionen er større end 750 stipladser til søer.

Ammoniakemissionen er på 5.230 kg NH₃-N (stald og lager). Husdyrbruget er et IE-brug, så der er krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission og om en BAT-redegørelse (§ 16a stk. 2).

Der er krav om et miljøledelsessystem, når et IE-husdyrbrug får en miljøgodkendelse efter § 16a. IE-husdyrbrug skal redegøre for anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indenfor emnerne management, råvarer, energi og vand (godkendelsesbekendtgørelsens bilag 1 punkt C).

Der er i miljøkonsekvensrapporten, se kapitel E, redegjort for:

- Management.
- Råvarer, foder.
- Energibesparende foranstaltninger.
- Vandbesparende foranstaltninger.

BAT-redegørelsen indgår i ansøgers miljøkonsekvensrapport, som påkrævet for et IE-husdyrbrug. Haderslev Kommune vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT niveau for et husdyrbrug af pågældende størrelse.

Der gøres desuden opmærksom på BAT-reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 42-51. I kapitel B er der en liste over reglerne til IE-brug. BAT-reglerne står i forlængelse af de stillede vilkår i kapitel B. Kravene skal opfyldes fra datoen for denne § 16a, stk. 2 IE-miljøgodkendelse.

BAT Ammoniak- og lugtemission

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget.

Det ansøgte projekt medfører ingen ændring i husdyrbrugets samlede ammoniakemission, der er beregnet til 5.230 kg NH₃-N/år i 8 års drift, i nudrift og i ansøgt drift.

Tablet 2. Beregning af ammoniakemissionen for det ansøgte projekt:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4771	459	5230
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4771	459	5230
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

BAT-krav stilles for emissioner fra staldene, men ansøger kan inddrage emissionen fra lagre. Som det ses i tabellen ovenfor, bliver det vejledende BAT-krav overholdt.

Den nuværende "miljøgodkendelse" er en revurdering fra 2012. Der indgår vilkår om teltoverdækning af to gyllebeholdere (GB1 og GB3) i revurderingen. Effekten af to teltoverdækninger er derfor indregnet i 8-års driften og i nudriften, og effekten videreføres i ansøgt drift. Alle tre gyllebeholdere er overdækkede, men effekten af den tredje overdækning indgår ikke i beregningen, da den er et frivilligt virkemiddel.

Tabel 3 Anvendt miljøteknologi

GB1	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsoptageringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Overfladearea 340 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? i			
Miljøteknologi			
Redigering af miljøteknologi: i			
Effekt NH ₃ (%) * i <input type="text" value="50,0"/>	Beskrivelse af miljøteknologi i <input type="text" value="Teltoverdækning"/>		
GB3	Gødningstype: Flydende	BAT-forudsætning: Eksisterende gødningsoptageringsanlæg, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	Overfladearea 916 m ²
Oversigt over miljøteknologi ? i			
Miljøteknologi			
Redigering af miljøteknologi: i			
Effekt NH ₃ (%) * i <input type="text" value="50,0"/>	Beskrivelse af miljøteknologi i <input type="text" value="Teltoverdækning"/>		

For at overholde BAT-kravet om maksimal emission af ammoniak (NH₃) er der anvendt virkemidlerne teltoverdækning af husdyrbrugets 2 af 3 gyllebeholdere. Ammoniakreduktionseffekten er projekteret til 50 % ved teltoverdækning.

Da alle stalde er eksisterende og ikke renoveres i forbindelse med dette projekt, er der ikke krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag for at overholde BAT for staldene.

Der stilles vilkår om teltoverdækning på 2 gyllebeholdere Gyllebeholder GB1 på 340 m² og GB3 916 m³. Der skal være fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt på husdyrbrugets to gyllebeholdere GB1 med overfladeareal på 340 m² og GB3 med overfladeareal på 916 m² som virkemiddel til at overholde ammoniakkravet. Der stilles derfor vilkår om håndtering af teltene iht. Teknologilistens forslag.

Herved opfyldes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om, at IE-brug skal have vilkår om relevante tekniske foranstaltninger (§ 36 st. 1, nr. 10).

Ressourcer, el- og vandforbrug

Se ansøgers MKR, afsnit 3.8.4, 3.8.5, 4.10, 4.11 og 5.2.3.

Lovens formål er blandt andet særlig at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer (§1 stk.2, 2)), hvorfor Haderslev Kommune stiller vilkår om at registrere el- og vandforbruget og om at vedligeholde vandinstallationerne. Desuden skal elinstallationerne og ventilationsanlæg efterses mindst hvert 5. år.

IE-husdyrbrug er jf. § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement, jf. Byggelovens § 5.

Ansøger har oplyst det forventede el- og vandforbrug. Det er oplyst, at der føres løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild
VMS overvåger gas, el og vandforbrug.

Det forventede energibehov i ansøgt drift er 316.000 kWh, hvilket er 56 % højere end det forventede normtal 202.400 kWh.

Det er oplyst, at elforbruget forventes ikke at stige som følge af projektet. Det er oplyst, at det registrerede energiforbrug også dækker over energiforbrug til hjemmeblanding af foder og tørring af korn.

Det forventede forbrug af vand i ansøgt drift er på 10.000 m³, hvilket er 16 % højere end det teoretiske forventede vandforbrug 8.402 m³ iflg. Håndbog til driftsplanlægning 2015, Seges.

Ansøger har egen vandboring. Der er knyttet en indvindingstilladelse på 15.000 m³/år til boringen.

For at sikre energioptimering og bedst mulig energiudnyttelse stilles vilkår om dokumenteret energieftersyn hvert 5. år ved autoriseret el-installatør/energirådgiver på elinstallationer og energikrævende anlæg som ventilationsanlæg og foderblandeanlæg, samt om anvendelse af lavenergikilder/pærer ved løbende udskiftning.

El- og vandforbruget skal registreres årligt, så det kan følges, om forventet forbrug overskrides.

Haderslev Kommune vurderer, at det opgivne forbrug til energi (el) og vand kan indgå i fremtidig tilsynsdialog, for konkrete energi- og vandbesparende tiltag for at nedbringe forbruget til niveauet for normtallene.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at minimere vandforbruget (§ 36 stk. 1, nr. 9)

BAT Fodring- og foderhåndtering

Se ansøgers MKR afsnit 3.7.2, 4.13 og 5.2.3.

På ejendommen anvendes hjemmeblandet foder. Foderet opbevares i lukkede siloer.

Der udarbejdes løbende foderplaner, således at blandingen altid er optimeret.

Der er i miljøkonsekvensrapporten (MKR) redegjort for tiltag om optimering af foderudnyttelse.

Det vurderes, at husdyrbruget overholder BAT på fodring og foderhåndtering.

Uheld

Se ansøgers MKR afsnit 5.2.3.

Ansøgningen er vedlagt en Beredskabsplan med kortbilag.

Der er lavet beredskabsplan, hvor forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Der stilles vilkår om beredskabsplan på husdyrbruget. Oplysninger om opbevaring af flydende handelsgødning skal indgå i Beredskabsplanen, og placering skal vises på kort i beredskabsplanen.

Der stilles vilkår om tilgængelighed og revision af husdyrbrugets beredskabsplan, Det er ejeres pligt, at medarbejderne har kendskab til indholdet af beredskabsplanen.

Ophør

Se ansøgers MKR afsnit 2.1 og 5.1.

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

Der stilles vilkår herom.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens Regulativ for erhvervsaffald.

For at kommunen kan være orienteret om driftsophør, stilles der vilkår om at oplyse om driftsophør.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at undgå forureningsfare ved ophør (§ 36 stk. 1, nr. 12).

Egenkontrol

Se ansøgers MKR afsnit 5.2.3.

Det er væsentligt, at der på husdyrbruget foretages egenkontrol, der indeholder dokumentation for den løbende overholdelse af vilkårene.

I miljøgodkendelsen fastsættes derfor egenkontrolvilkår om, at der skal være dokumentation for, at el- og vandforbrug registreres, samt at der kan fremvises kontrolrapport for elinstallationer, ventilationsanlæg og foderanlæg.

Vilkårene i denne miljøgodkendelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (Haderslev Kommune) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

Herved opfyldes krav i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om, at IE-brug skal have vilkår om at overvåge foranstaltningerne (§ 36 stk. 1, nr. 11).

Alternativer

Se ansøgers MKR, afsnit 4.14.

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Ansøgningen om ændring i dyrehold skyldes øget effektivitet med flere grise produceret pr årssø. Der er således ikke overvejet væsentlige alternativer.

o-alternativet, dvs. ingen ny godkendelse, vil betyde, at husdyrbruget fastholdes med det eksisterende dyrehold og produktionsareal iht. Revurdering fra 2012 og Anmeldelsestilladelse fra 2017.

3) Samlet vurdering for afgørelsen

Haderslev Kommuner vurderer, at der med de stillede vilkår, kan meddeles miljøgodkendelse til husdyrbruget.

På baggrund af de stillede vilkår i kapitel B og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten i kapitel E, samt ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget i afsnit 2) er det Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

4) Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lov Bek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, nr. 2225 af 27. november 2021, samt miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold.

Miljøgodkendelsen er kun en del af det retsgrundlag som husdyrproduktionen er underlagt. Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på husdyrbruget forudsættes kendt og skal følges.

5) Andre tilladelser og dispensationer

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at den meddelte miljøgodkendelse udelukkende omfatter forholdet til miljølovgivningen.

6) Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen anses for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Denne miljøgodkendelse anses for udnyttet på datoen for miljøgodkendelsen, da der ikke sker ændringer i anlæggene, men husdyrbruget blot overgår til gældende lovgivning (stipladsmodellen) med mulighed for at tilpasse dyreholdet.

7) Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelse for IE-brug skal revurderes efter 8 år, eller efter 4 år hvis EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2030.

8) Retsbeskyttelse jf. Husdyrbrugloven § 39-40

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 27. juni 2030.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Vilkår fra den eksisterende revurderede miljøgodkendelse fra 2012, der er videreført i nærværende miljøgodkendelse, er betegnet med vilkårsnr (RV99)

Generelle vilkår

1. Projektet skal gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet husdyrgodkendelse.dk skema nr. 218751 version 4 og miljøkonsekvensrapporten, med de ændringer og vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Miljøgodkendelse og beredskabsplan med kortbilag skal altid være at finde på husdyrbruget, enten udskrevet eller digitalt. Indholdet skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår i miljøgodkendelse samt beredskabsplanen skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

3. Husdyrbrugets anlæg, stalde og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel 1, og placeret som vist på Figur 1 og Bilag 2 Produktionsarealer

Tabel 4: Stalde, produktionsarealer og udnyttelse af bruttoarealet i procent:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal %
Ansøgt drift							
1 Smågrisestald	958	Mekanisk ventilation	6 m	(#288957) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	944	98,5
2 Smågrise og poltestald	958	Mekanisk ventilation	6 m	(#288959) Flexgruppe: Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv (#288958) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0 0	377 532	94,9
5 Farestald B	717	Mekanisk ventilation	6 m	(#288962) Søer, dieglvende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	513	71,5
6 Drægtighedsstald B	663	Mekanisk ventilation	6 m	(#288963) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	597	90,0
7 Farestald C	116	Mekanisk ventilation	6 m	(#288964) Søer, dieglvende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	87	75,0
8 Løbeafdeling	588	Mekanisk ventilation	6 m	(#289637) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	0	540	91,8
3 Farestald 3A	292	Mekanisk ventilation	6 m	(#297018) Søer, dieglvende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	247	84,6
3 Farestald 3B	189	Mekanisk ventilation	6 m	(#297019) Søer, dieglvende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	95	50,3
4 Drægtighedsstald 4A	406	Mekanisk ventilation	6 m	(#297021) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	297	73,2
4 Drægtighedsstald 4B	284	Mekanisk ventilation	6 m	(#297022) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	196	69,0
Sum						4425	

De godkendte produktionsarealer i staldanlæggene kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud indenfor grænserne af dyrevelfærdsreglerne.

Se en oversigt over stalde og produktionsarealer i Bilag 1 og Bilag 2.

Anlæg til husdyrgødning -

- Husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel og placeret som vist på Bilag 1 Situationsplan.

Tabel 5. Opbevaringslagre

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB1	Flydende			1414 m ³	340
GB2	Flydende			2000 m ³	518
GB3	Flydende			5000 m ³	916

Opbevaringslagre med miljøteknologi		
Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
GB1	Teltoverdækning	50,0
GB3	Teltoverdækning	50,0

Anlæg til husdyrgødning – Teknologi teltoverdækning

- De eksisterende to gyllebeholdere GB1 på 1414 m³ med et areal på 340 m² og GB3 på 5000 m³ med et areal på 916 m² skal have teltoverdækning med indvendigt skørt, som vist i tabel 5 herover.
Teltoverdækningen på gyllebeholder 2 er et frivilligt tiltag, og kan derfor erstattes af flydelag.

- Åbning af teltlugerne på husdyrbrugets gyllebeholdere må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning, udbringning af gylle eller tilførsel af gylle.
Umiddelbart efter endt omrøring og udbringning skal teltoverdækningen lukkes / reetableres. (RV33)

Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.

Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden skal orienteres

Der skal føres logbog over teltlugerne i forbindelse med skader. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- Påfyldning af gylle til vogn skal ske på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæssende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, er der ikke krav om påfyldeplads.

8. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der skal tages størst muligt hensyn til omgivelserne. Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
9. Udleveringsramper skal konstrueres med tætte sider, der forhindrer, at der trækker gylle eller vaskevand ud i det omliggende areal. Der skal etableres afløb, der fører til opsamling i gyllekanalerne.

Øvrige emissioner (lugt, støj, støv, lys og rystelser)

Lugt

10. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at overflader holdes rene og tørre. Stalde inklusive ventilationssystemet skal rengøres minimum én gang årligt.

Støj

11. Bidraget fra husdyrbruget til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land, i byzone og ved samlet bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

Tabel 6: Støjgrænser

Tidspunkt	Støjgrænser Det åbne land dB(A)	Støjgrænser Byzone dB(A)	Støjgrænser Samlet bebyggelse dB(A)	Reference tidsrum (Midlingstid)
Hverdage kl. 07-18	55	45	45	8 timer
Lørdag kl. 07-14	55	45	45	7 timer
Lørdag kl. 14-18	45	40	40	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07-18	45	40	40	8 timer
Aften, alle dage kl. 18-22	45	40	40	1 time
Nat, alle dage kl. 22-07	40	35	35	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A)

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser. Det er den samlede støj fra hele ejendommen, der er omfattet af støjgrænserne.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 meter fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området.

Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkåret fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne /beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv

Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Landbrugsbedriften må udenfor ejendommens areal ikke give anledning til støvgener, der af kommunen vurderes til at være væsentlige. (RV48-49)

Lys

12. Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensorer, der sikrer, at lys kun er tændt i op til en halv time ad gangen. (RV50)
13. Den afskærmende beplantning ved smågrisestaldene og gyllebeholdere nordligt beliggende, skal vedligeholdes, for fastholdelse af den skærmende funktion. (RV52)
Jf. nedenstående Beplantningsplan.

Figur 2. Beplantningsplan (R2012)

14. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende eller for omgivelserne og trafikken på Skovgårdvej og Stokkerhovedvej.

Fluer og skadedyr

15. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, m.v. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand, m.v. med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
16. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Reststoffer, affald og naturressourcer

Spildevand

17. Processpildevand skal ledes til opsamling i f.eks. gyllebeholder eller anden godkendt beholder.
Vand fra vask af stalde, og lignende betragtes som flydende husdyrgødning og skal tilledes gyllebeholder. (RV11, 16)
Vand fra befæstede oplagspladser og omfangsdræn betragtes som spildevand og skal tilledes beholder for flydende husdyrgødning. (RV17)
18. Vaskepladsen placeret på den nordlige side af stald 5. Farestald, jf. Situationsplan Bilag 1. og Afløbsskitse Bilag 6.
Vaskepladsen/den befæstede plads skal etableres i overensstemmelse med nyeste udgave af Landbrugets Byggeblad for "Udenomsfaciliteter. Ramper, pladser og veje", nr. 103.11-03, revideret 26.10.2009. Såfremt der etableres sandfang og olieudskiller ved vaskepladsen, skal disse tømmes i overensstemmelse med Haderslev Kommunes anvisninger. Vaskepladsen skal minimum være stor nok til at traktor og marksprøjte eller traktor og gyllevogn eller andre landbrugsredskaber kan stå på pladsen og derudover en mindst 2 meter randzone. (RV14).
19. Afløb fra vaskepladsen skal afledes til gylletank. Der må ikke afledes til dræn. Der må ikke være sammenfald mellem vaskeplads og regnvandsledning.

Afløb til gyllebeholder og et sløjfet afløb til dræn ligger lige ved siden af hinanden i samme kumme i vaskepladsen.

Gylleafløbet i kummen er det største af dem, og dét der ligger til højre (mod vest) på billedet.

Det sløjfede drænafløb i kummen er det til venstre (mod øst). Afløbet til dræn skal være sløjfet permanent af autoriseret kloakmester (færdigmelding fra kloakmester er modtaget 09.05.2022).

20. Vask af maskiner, redskaber og transportvogne, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder. Alternativt kan rengøringen foregå på arealer, hvor der er vegetation i vækst.
21. På befæstede arealer må der ikke ske oplag af foder m.v., der med evt. regnvand kan tilføres overflade- eller grundvand. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
22. Afløbsbrønde, tagnedløbsbrønde og lignende skal sikres, så der ikke ved eventuelle uheld kan afledes gødning til drænsystemet. (RV18)
23. Regnvandsledninger nærmere end 15 meter fra staldbygninger skal kunne dokumenteres tætte. Hvis disse ikke er tætte, skal ledningerne tættes. (RV19)

Døde dyr

24. Døde dyr skal opbevares overdækket og på betonspalter eller andet tilsvarende underlag jf. Bilag 5 Opbevaring. Opbevaringen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener og må ikke medføre uhygiejniske forhold., herunder adgang for omstrefjende dyr. (RV22)

Olie, diesel, kemikalier, flydende gødning og andre stoffer

25. Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs, i beholdere der er egnet, dvs. har en stabil udformning og er lavet af et tæt og solidt materiale. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares i spildbakken.
26. Kemikalier, rengøringsmidler, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares således, at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer på befæstede arealer uden afløb til gyllebeholder skal straks opsamles.
27. Spild af olie, kemikalier og flydende farligt affald skal opsamles straks. Der skal til enhver tid forefindes opsugningsmateriale på virksomheden. Alt opsamlet spild indeholdende olie og kemikalier (herunder grus, savsmuld eller lignende anvendt til opsugning) skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.

28. Pesticidrester skal opbevares og håndteres som farligt affald. Tømt og rengjort (skyllet) pesticidemballage kan bortskaffes som dagrenovation.
29. Tankning af brændstof skal ske under opsyn. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning. (RV23)
30. Tanke med brændstof (olie, diesel) skal være sikret mod påkørsel.
31. Flydende handelsgødning skal opbevares i tank på fast plads med afløb til gyllebeholder. (RV29)
Flydende handelsgødning skal opbevares i tank på 15.000 L, der står på vaskeplads med afløb til gyllebeholder placeret på den nordlige side af farestald 5,
Fast (befæstet) plads med afløb til gyllebeholder skal indrettet i henhold til Byggeblad for vaskeplads eller i henhold til Byggeblad for møddingplads. Pladsen skal have afløb til gyllebeholder. Pladsen må ikke have afløb til jord, dræn eller overfladevand.
Tanken til flydende handelsgødning skal være omgivet af pullerter, for at sikre mod påkørsel.
Placering er ved den blå prik:

32. Eksisterende tank på 30.000 L (der erstattes af en ny tank på 15.000 L) med flydende handelsgødning skal tømmes og fjernes senest 3 måneder efter miljøgodkendelsen er meddelt.

Ressourceforbrug

33. Energiforbruget skal registreres mindst en gang om året, så det kan følges, at forventet forbrug ikke overskrides.
Det opgivne forbrug til energi (el) skal indgå i fremtidig tilsynsdialog, for konkrete energibesparende tiltag for at nedbringe forbruget til niveauet for normtallene.
Det ansøgte elforbrug er på 316.000 kWh, hvilket er 56 % højere end det teoretiske energiforbrug ifølge normtallene.
34. Vandforbruget skal registreres mindst en gang om året, så det kan følges, at det i ansøgningen forventede forbrug 10.000 m³, hvilket kun er 16 % over normalt, ikke

overskrides.

35. Der skal gennemføres kontrol af elinstallationer herunder ventilationsanlæg og foderblandeanlæg af en autoriseret elinstallatør mindst hvert 5. år. (RV10)
Der skal sørges for, at service overholdes, så anlæggene er indstillede korrekt og yder optimalt.
36. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger således, at de altid kører energimæssigt optimalt. Ventilationsanlægget skal rengøres og efterses. (RV8-9)
37. Staldanlæggets vandinstallationer skal repareres og vedligeholdes løbende.
38. Belysningen inde og ude skal udskiftes til LED-armaturer eller anden energibesparende belysning, efterhånden som der er behov for udskiftning.

Uheld

39. Der skal altid forefindes en beredskabsplan med kortbilag over anlægget på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt sammen med de ansatte. Datoen for ajourføringen skal fremgå af beredskabsplanen. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.
Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for ansatte. Beredskabsplanen skal også forefindes på et sprog, som ikke-dansktalende kan forstå.
40. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

Ophør

41. Ved hel eller delvis ophør af husdyrbruget skal Haderslev Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Permanent nedsættelse af dyreholdet til under 750 stipladser til søer eller til under 25 % af produktionsarealet skal meddeles til Haderslev Kommune.
42. Ved fuldstændigt ophør af husdyrbruget skal det anmeldes til kommunen senest 4 uger efter ophør, og der skal på husdyrbruget foretages følgende:
 - Affald, foder, husdyrgødning og husdyrbesætning fjernes
 - Stalde-, foder- og husdyrgødningsopbevaringsanlæg rengøres
 - Rørføringer til husdyrgødning eller foder afblændes eller graves op
 - Pumpeudstyr i forbindelse med gyllebeholdere afmonteres
43. Ved permanent delvis ophør af husdyrbruget (ophør af IE-bruget) kan der indsendes ansøgning om ny miljøgodkendelse/tilladelse, hvis kravene til IE-husdyrbrug ikke længere ønskes.

Egenkontrol

44. El-, vand- og fyringsolieforbrug skal registreres mindst en gang om året. El-, vand- og fyringsolieforbrug skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.

45. Kontrolrapport (mindst hvert 5. år) for elinstallationer, ventilationsanlæggene, og foderblandeanlæg foretaget af en autoriseret elinstallatør skal kunne fremvises.
46. Egenkontrolvilkår for teltoverdækning af gyllebeholderne fremgår under indretning og drift.

Oplysning om særregler for IE-husdyrbrug

Oplysning om krav til IE-husdyrbrug i godkendelsesbekendtgørelsen

Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, og udover ovenstående vilkår, er husdyrbruget derfor underlagt særreglerne i kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr 2225 af 27/11/2021).

Miljøgodkendelsen forudsætter at husdyrbruget ud over at overholde de generelt bindende krav i §§ 36 og 37, også overholder særreglerne for IE-husdyrbrug i §§ 42-44, 46-50, samt 51 stk. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Særreglerne er beskrevet nedenfor, og omhandler krav til:

- Miljøledelse (§42)
- Oplæring af personale (§43)
- Planer for kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab (§44)
- Øget udnyttelighed af næringsstofferne kvælstof og fosfor (§46)
- Energieffektiv belysning (§47)
- Støvreduktion fra staldanlæg (§48)
- Overholdelse af vilkår og krav (§49)
- Dokumentation til kommunen for overholdelse af vilkår (§50)
- Ophør af aktiviteter på IE-brug (§51 stk. 3)

For husdyrbruget skal der én gang årligt sendes dokumentation til Haderslev Kommune for overholdelse af særreglernes §§ 42, 44 og 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Fristen for indsendelse af dokumentationen for overholdelse af kravene det enkelte år, skal senest indsendes 31. december det efterfølgende år. Som eksempel skal dokumentationen for 2022 således indsendes senest 31. december 2023.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering af ansøgningen om miljøgodkendelse

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret i 14 dage fra den 18. februar 2022 med høringsfrist den 4. marts 2022 på Haderslev Kommunes hjemmeside, for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage dem i beslutningsprocessen (jf. husdyrbrugloven §55 stk.3).

Der indkom ingen bemærkninger til høringen. Ingen har anmodet om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse

Høring af parter om udkastet til miljøgodkendelse

Udkast til miljøgodkendelse blev den 19-05-2022 udsendt i partshøring.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til dem, som har anmodet herom, og sendt til naboer og andre berørte med oplysning om en frist på 30 dage til at kommentere udkastet (jf. husdyrbrugloven § 55. stk. 4)

Haderslev Kommune har vurderet, at parter i denne sag er ansøger og ejer selv, andre berørte myndigheder, og eventuelle nabobeboelser, som ligger indenfor lugtkonsekvenszonen på 888 meter, samt ejere af de ejendomme, der matrikulært støder op til ejendommen, hvor husdyrbrugets anlæg er placeret.

Der er ikke kommet hørings svar i høringsperioden.

Annoncering af afgørelse

Miljøgodkendelsen er meddelt den 27-06-2022.

Miljøgodkendelsen efter husdyrbrugloven er offentliggjort på DMA.mst.dk den 27-06-2022.

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som e-mail eller brev med vedhæftet fil:

- Ansøger I/S Skovgård, ved Nis Kloppenborg Skau, Ringgade 28, 6500 Vojens
e-mail: nis@is-skovgaard.dk
- Medejer Mads Skau, Skovgårdvej 15, 6500 Vojens
e-mail: mads@is-skovgaard.dk

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Birgitte Madsen, SLF
e-mail: bm@slf.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dnhaderslev-sager@dn.dk
- Rådet for Grøn Omstilling, Kompagnistræde 22, 3. forh. 1208 København K
e-mail: info@rgo.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1 1651 København V
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalafd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9,
Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: Bent.Karlsson1@outlook.dk
- Lokalafd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100
Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. husdyrbruglovens § 76.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk

Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på 900 kr. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som træffer afgørelsen om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 25. juli 2022.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Haderslev Kommune i klageportalen.

Haderslev Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Hvis du påbegynder udnyttelse af miljøgodkendelsen inden klagefristens udløb, er det på egen regning og risiko.

Når Haderslev Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Der er ifølge offentlighedsloven ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen.

Civilt søgsmål

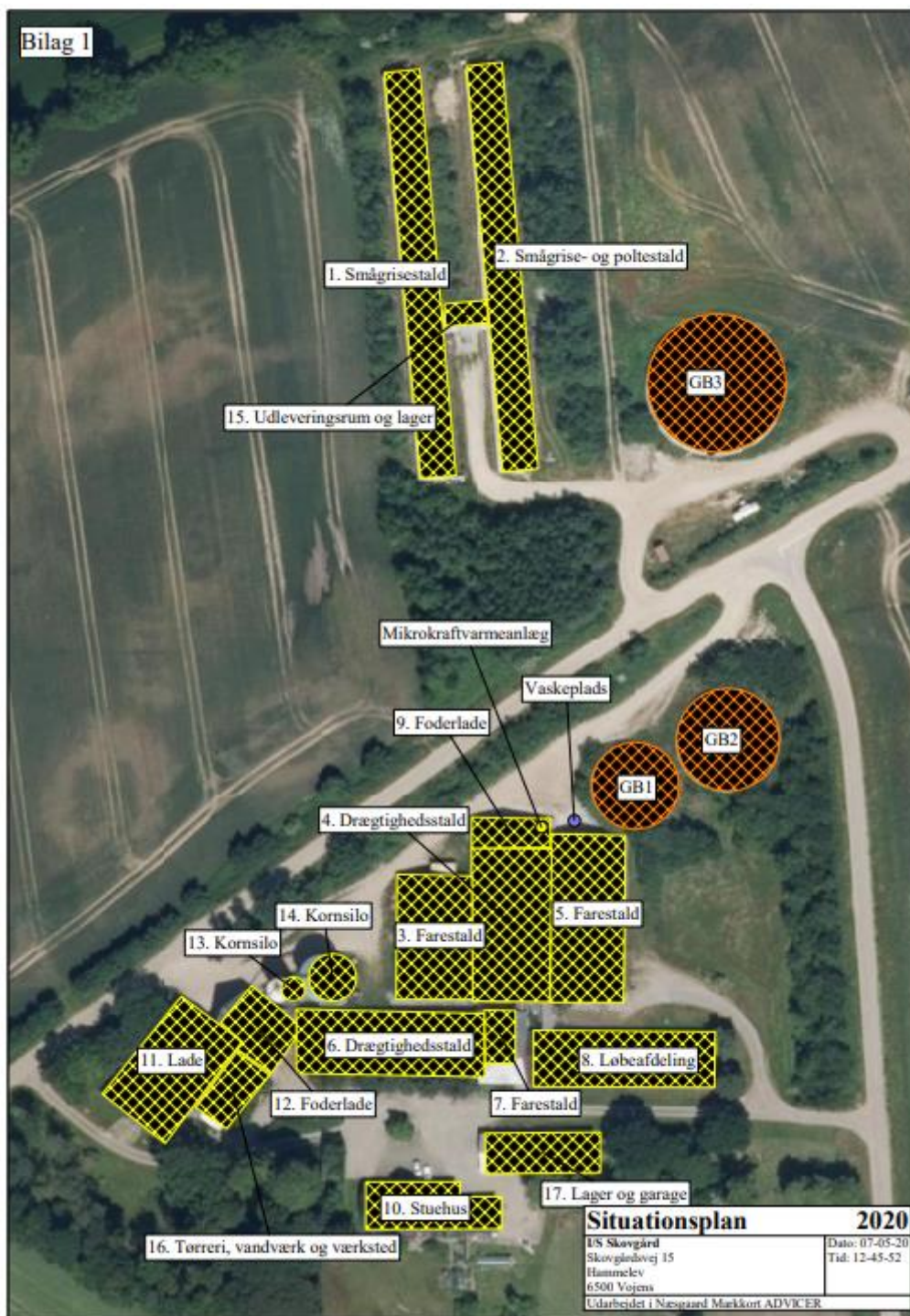
Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i husdyrbrugloven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

Astrid Kjærulff Jepsen

Sagsbehandler
Haderslev Kommune

D. Bilag

Bilag 1 Situationsplan

Situationsplan for Skovgårdvej 15, 6500 Vojens, fra husdyrgodkendelse.dk

Bilag 2 Opmåling af produktionsarealer (8 sider)
Se også Bilag 7 Oversigter staldindretning

8 sider:

Bilag 2

Maj 2020

Opmåling af produktionsarealer hos I/S Skovgård, Skovgårdvej 15

Der tages udgangspunkt i revurdering fra 2012. Produktionsarealet er uændret gennem de sidste 8 år, og der ændres ikke på bygningerne nu. Dermed er 8-års drift, nudrift og ansøgt drift ens.

Numrene på staldene svarer til nummereringen på situationsplanen.

Stald 1 er opført som rundbuestald og er indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv. Der er 5 sektioner i stalden. Gangareal mellem stierne anvendes til udlevering og er derfor indregnet i produktionsarealet.

Sektion nr.	Spalteareal m ²	Fast gulv m ²	Gange fast gulv m ²	Krybber m ²
1,2,3	162	323	54	7,45
4,5	126	251	42	6,2
I alt	288	574	96	13,65

I alt $288+574+96-13,65 = \mathbf{944,35 \text{ m}^2 \text{ toklimastald med delvist spaltegulv}}$

Stald 2 er også opført som rundbuestald med 5 sektioner. De tre sydlige sektioner er indrettet som toklimastald med delvist spaltegulv. De to nordlige sektioner er indrettet med delvist spaltegulv (25-49 % fast gulv), og anvendes til polte. Gangareal mellem stierne anvendes til udlevering og er derfor indregnet i produktionsarealet.

Sektion nr.	Spalteareal m ²	Fast gulv m ²	Gange m ²	Krybber m ²
6,7,8	162	323	54 fast gulv	7,45
9,10	251	126	42 spaltegulv	5,6
I alt	413	449	96	13,05

I alt $162+323+54-7,45 = \mathbf{531,55 \text{ m}^2 \text{ toklimastald med delvist spaltegulv}}$ og
 $215+126+42-5,6 = \mathbf{377,4 \text{ m}^2 \text{ svinestald med delvist spaltegulv (25-49\% fast gulv)}}$

Figur 1 Foto af indretning af sektion 1-8

Figur 2 Foto af indretning af sektion 9-10

Stald 3 er opdelt i to afsnit: stald 3A mod nord og 3B mod syd.

Stald 3A er en farestald med 66 farestier med fuldspaltegulv. 66 stier på i alt 262 m² minus krybber (66x,23) = **247 m² faresti med fuldspaltegulv.**

Figur 3 Stald 3A

Stald 3B er en farestald med 26 farestier med fuldspaltegulv. 26 stier på i alt 100,8 m² minus krybber (26x,23) = **95 m² faresti med fuldspaltegulv.**

Figur 4 Stald 3B

Stald 4 er opdelt i to afsnit: stald 4A mod nord og 4B mod syd.

Stald 4A er en drægtighedsstald med løsgående søer på delvist spaltegulv. Her er **297 m² delvist spaltegulv**. Der er fodring på gulv, så der er ingen faste krybber.

Figur 5 Stald 4A

Stald 4B er også en drægtighedsstald med løsgående søer på delvist spaltegulv. Her er **196 m² delvist spaltegulv**. Areal af foderkrybber (32 m²) er trukket fra.

Figur 6 Stald 4B

Stald 5 er en farestald med 120 kassestier med delvist spaltegulv. 120 stier på i alt 543 m² minus krybber (120x0,25) = **513 m² delvist spaltegulv.**

Figur 7 Stald 5

Stald 6 er en drægtighedsstald med løsgående søer på delvist spaltegulv.

16 stier á 34,4 – krybber (2 x 0,4) = 538 m²

1 sti á 33,7 – krybbe (2 x 0,4) = 33 m²

1 sti á 26,7 – krybbe (2 x 0,4) = 26 m²

I alt **597 m² delvist spaltegulv**

Figur 8 Stald 6

Stald 7 er en farestald med 18 kassestier med delvist spaltegulv. Der anvendes flexfravænning. Ved tidlig fravænning anvendes enkelte af de 18 stier som "babystier" til grise på 6-7 kg. "Babystierne" er indrettet som de øvrige kassestier – blot er inventaret fjernet, og soen er erstattet med en mælkeautomat.

Produktionsarealet i stald 7 er 90,9 m² minus krybber (18x0,23) = **86,8 m² delvist spaltegulv**

Figur 9 Faresti i stald 7

Figur 10 "Babysti" i stald 7

Stald 8 er en løbestald med individuel opstaldning på fuldspaltegulv. Stalden lever op til dyrevelfærdsreglerne idet en del af spalterne under soen er afblændende. Produktionsarealet er $417,8 \text{ m}^2 \text{ spaltegulv} + 166,2 \text{ m}^2 \text{ fast gulv} = 584 \text{ m}^2$ minus krybber ($44,2 \text{ m}^2$) = **540 m² fuldspaltegulv.**

Figur 11 Stald 8

Bilag 3 Kapacitetserklæring
Bilag 3
Kapacitetserklæring

Til brug i forbindelse med miljøansøgning

For

Skovgård I/S Skovgårdvej 15 6500 Vojens 40716417

Af

Birgitte Madsen Billundvej 3 6500 Vojens Tlf: 73202600

Kapacitet for planlagt produktion

Gyllelagre	Kapacitet
1 Gyllebeholder	5000
2 Gyllebeholder	2000
3 Gyllebeholder	1400
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Samlet gyllekapacitet i tons	8400

Lagre til fast gødning	Kapacitet
1	
2	
3	
4	
5	
Samlet kapacitet i tons	0

Evt. kommentarer:

Den udførte beregning er foretaget ud fra de officielle normtal for produktion af gødning. I praksis kan det på visse lokaliteter, af hensyn til en optimal udnyttelse af næringsstofferne og evt. fremtidige behov, være formålstmæssigt med en kapacitet, der overstiger de lovmæssige krav. Kontakt evt. din planteaviskonsulent for konkret vurdering.

Planlagt produktion

	Dyrehold	Antal	Normproduktion ton/år	Lager	
				Dybstrøelse	Gylle
1	Søer (farestald fuldspaltegulv)	335	1,64		549,4
2	Søer (løbe-drægtighedsstald)	780	4,73		3689,4
3	Søer (farestald delvis spaltegulv)	445	1,64		729,8
4	Smågrise	27000	0,137		3699
5	Polte	400	0,55		220
6					0
7					0
8					0
9					0
10					0
	Dyrehold til dybstrøelse				
1				0	
2				0	
3				0	
4				0	
5				0	
		Enheder	Normproduktion		
	Tilførsel af vand		ton/år		
1	Befæstede arealer	200	0,7		140
2	Vask af maskiner	1	100		100
3					0
4					0
5					0

Opbevaringskapacitet

		Dybstrøelse	Gylle
Samlet tilledning til lagre	ton/år	0	9127,6
Produktion pr. måned	ton	0	760,6
Opbevaringskapacitet	måneder	#DIVISION/0!	11,0

Bilag 4 Aktiviteter / gener

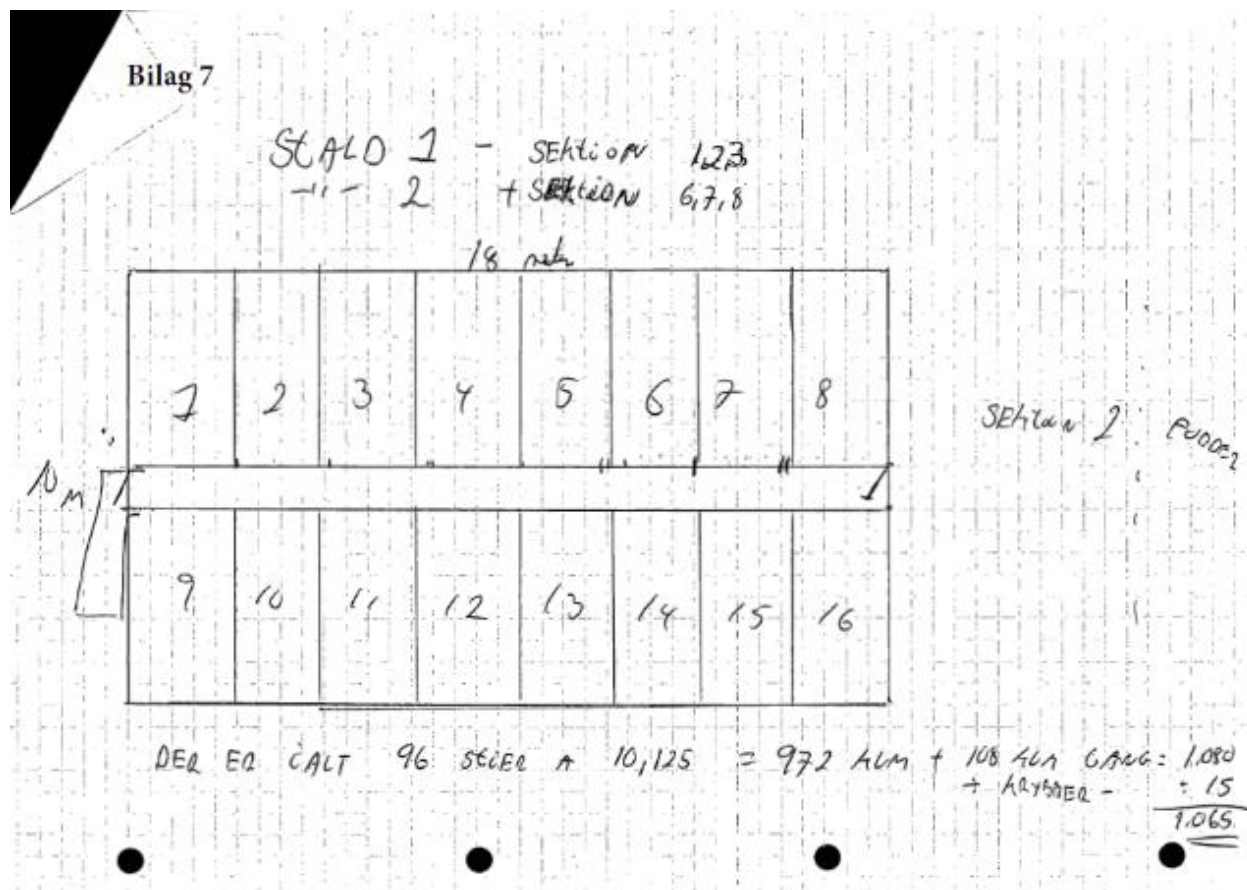

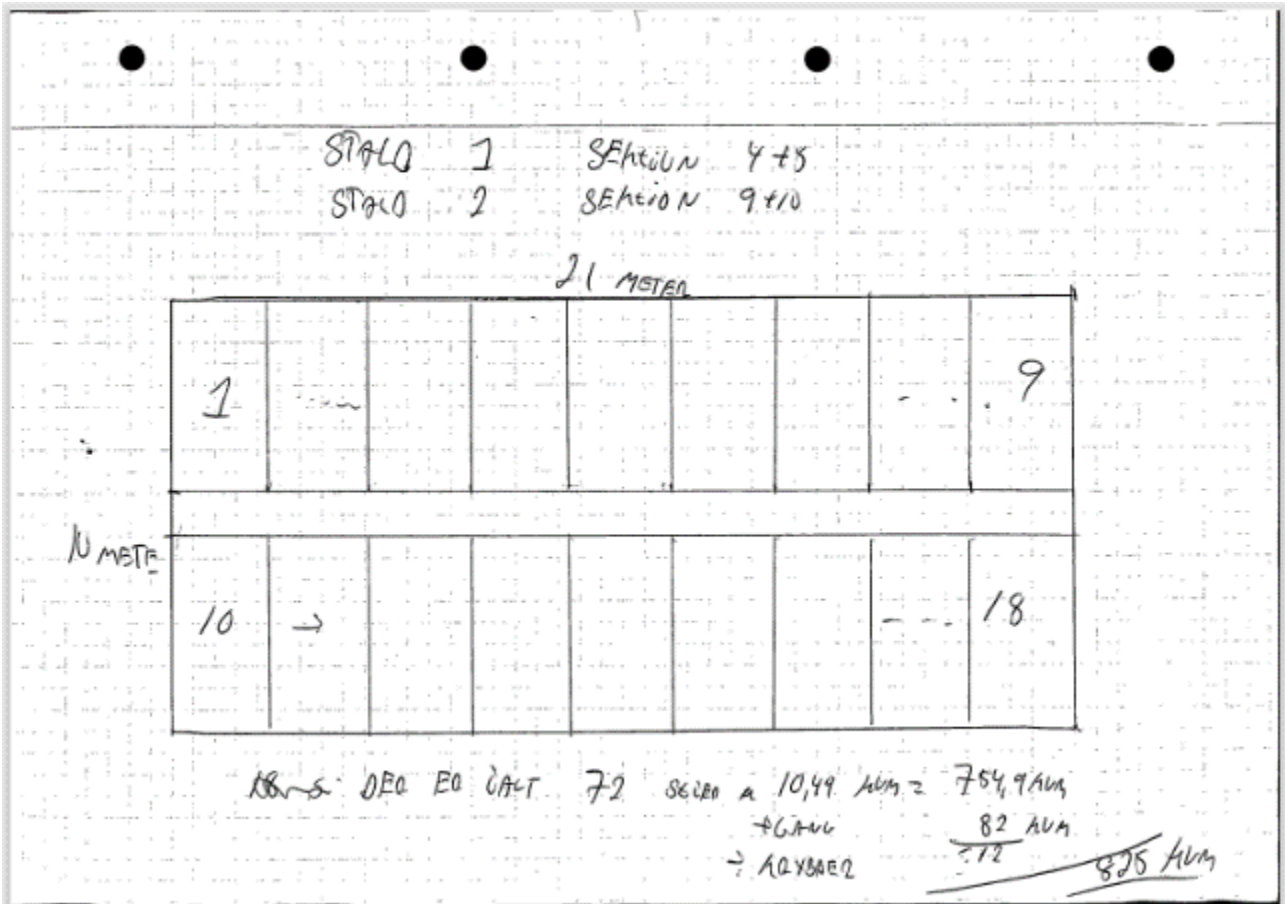
Bilag 5 Opbevaring

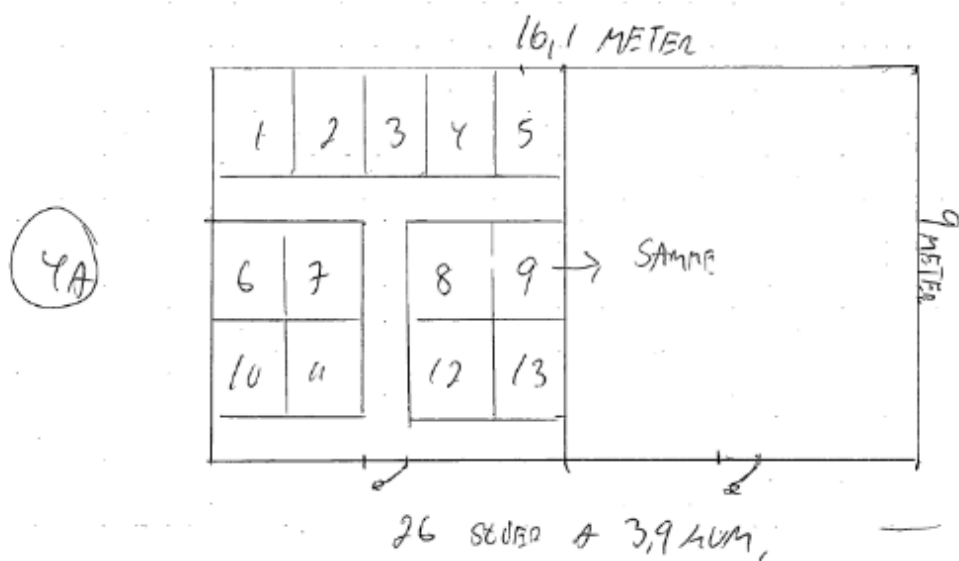
Bilag 7 Skitser af staldindretning - Oversigter staldindretning (8 sider)
Se også Bilag 2 Produktionsarealer

10 sider:

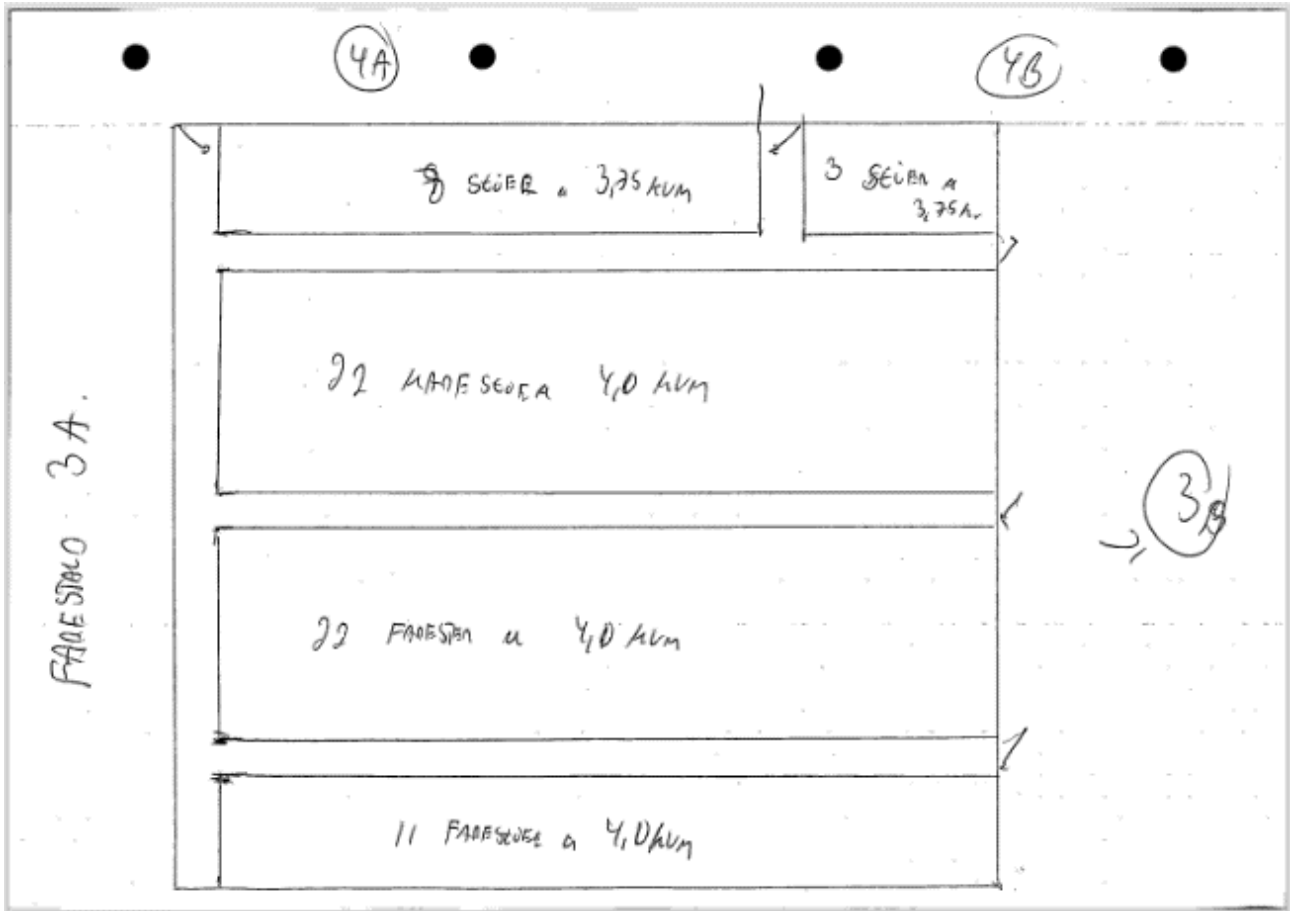

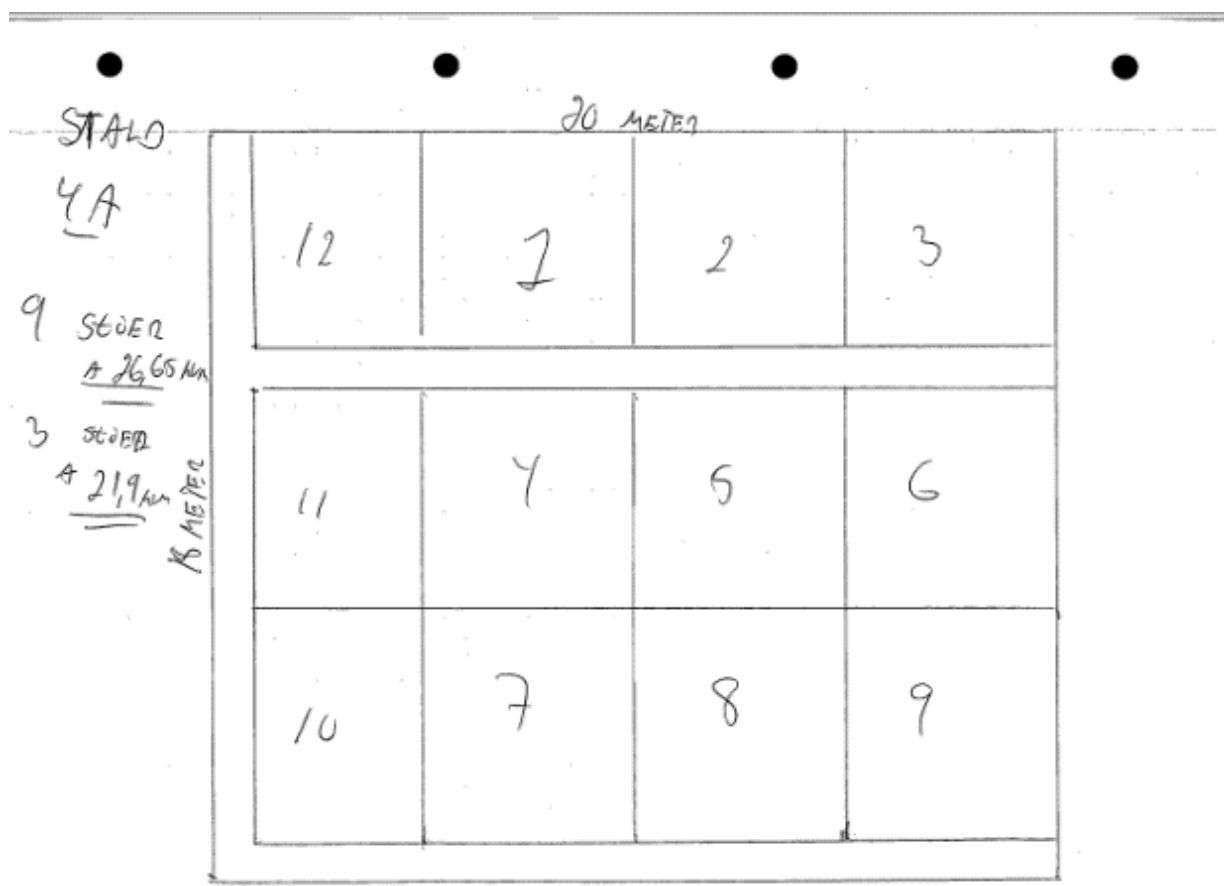

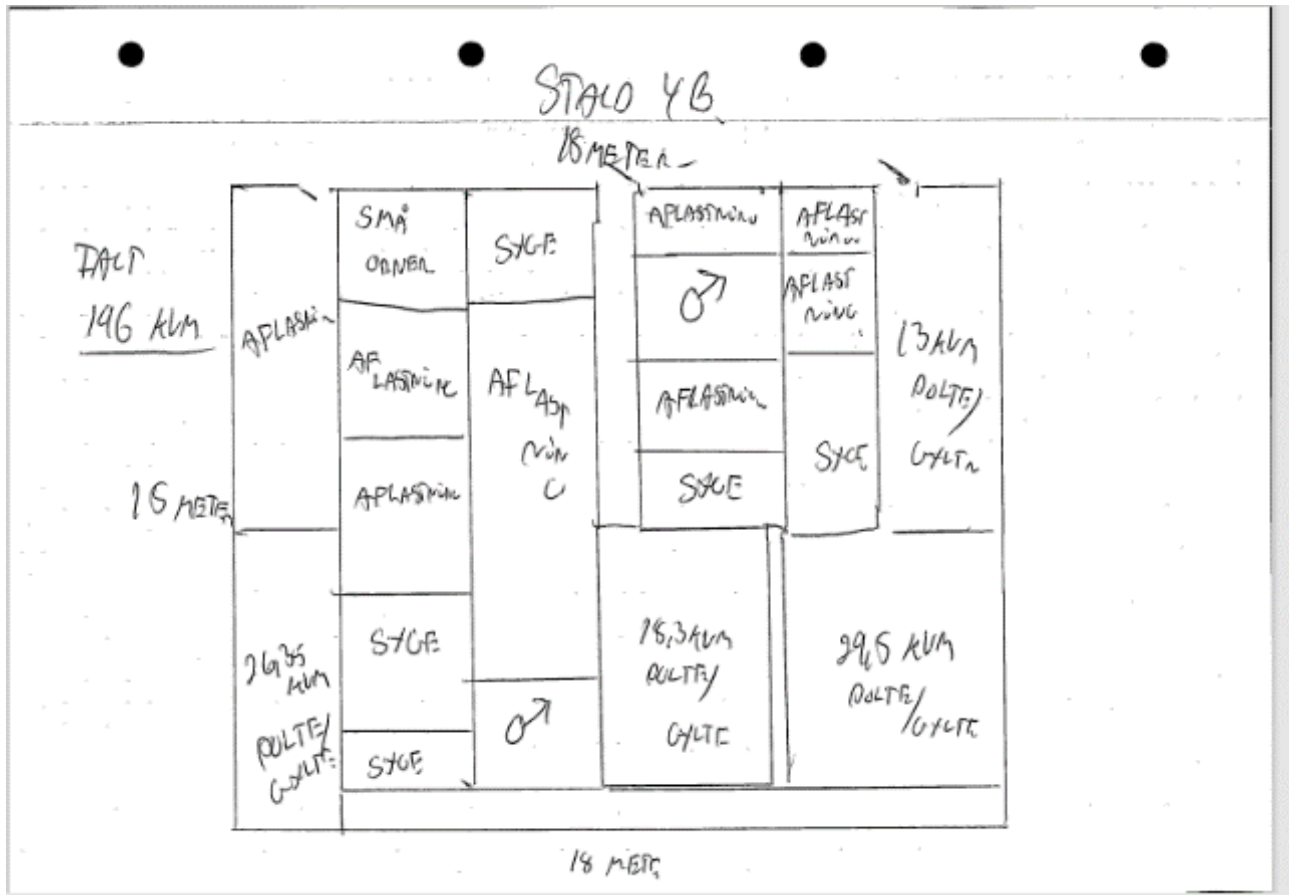
SCALE 3B.

3A

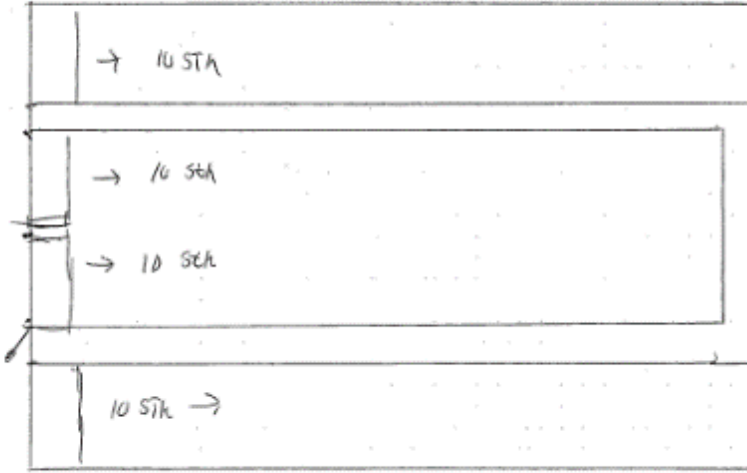

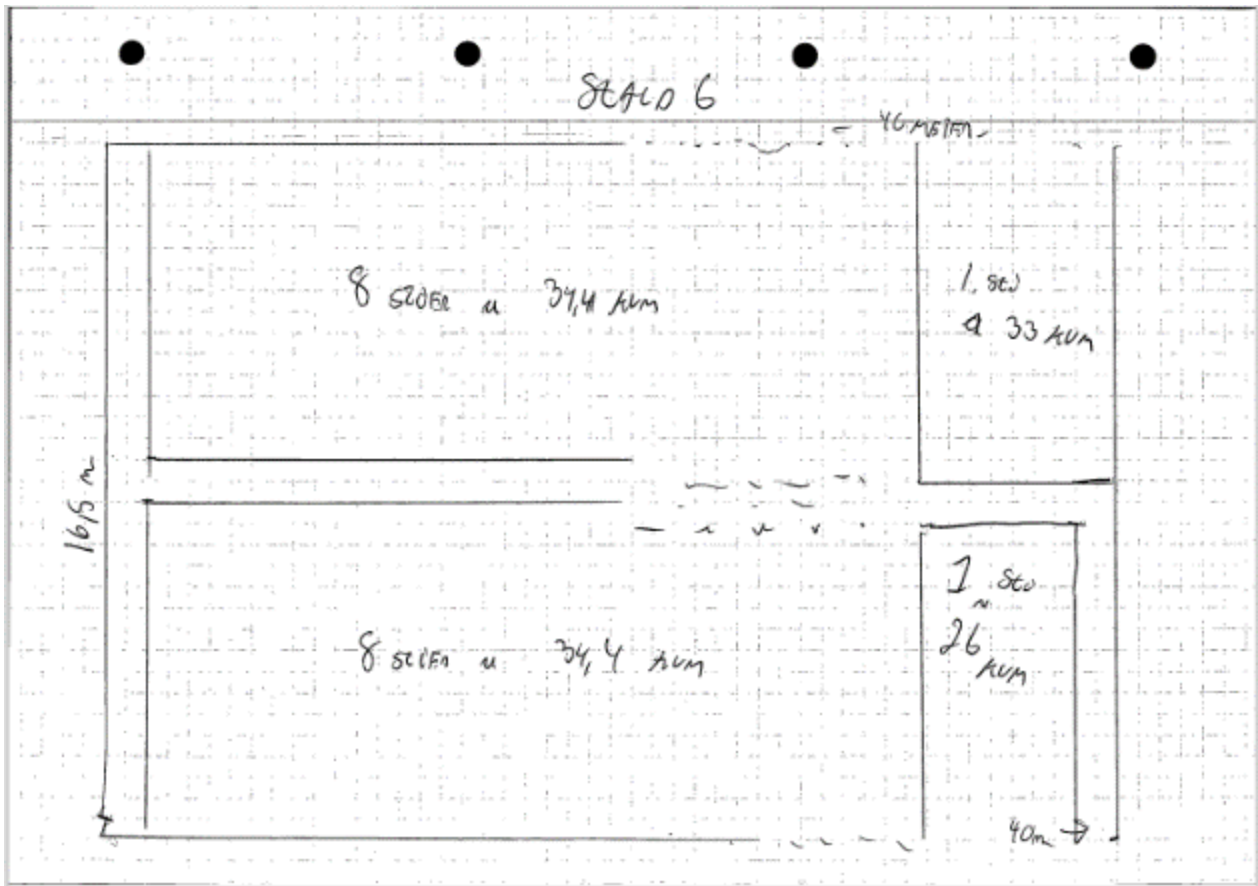

STALO 5

3 X 20 FARESILR A 4,65 KM 24LT 543 KM
 3 X 20 FARESILR A 4,4 KM ÷ 30 KM 401000 =

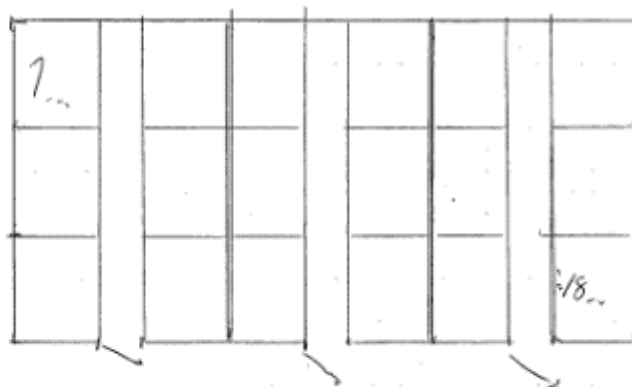
513 KM

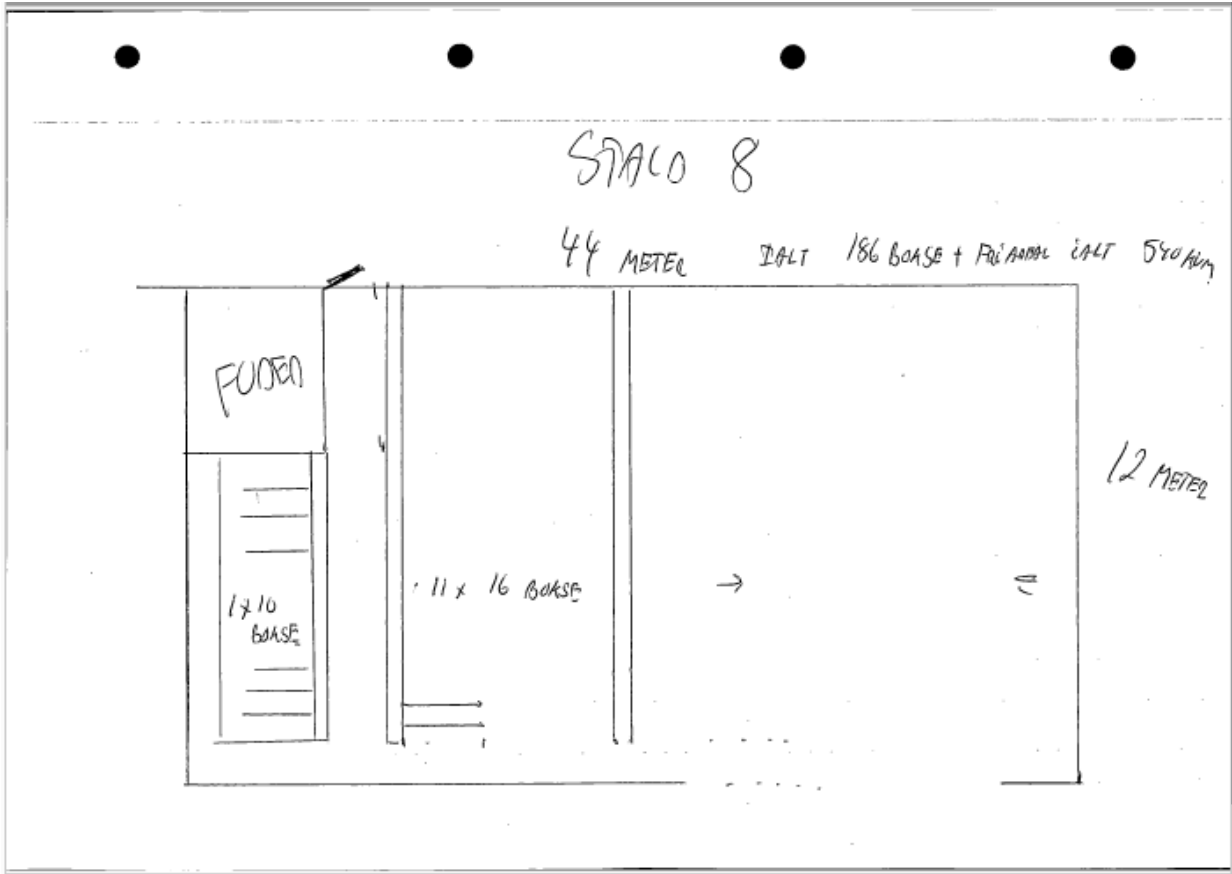

STALD 7

FAKESKED

1/8 SØEN A 4,8 km

Bilag 8 Naturvurdering

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁵ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- *beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- *ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 1: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
Pamhule Skov og Stevning Dam	1,8 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på figuren herunder.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området ligger ca. 1.8 km sydøst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes området's udpegningsgrundlag.

Da Natura 2000 områderne findes med god afstand til anlægget og der i øvrigt ikke sker nogen mer-emission fra anlægget vurderes det, at der ikke vil ske nogen påvirkning af natura 2000 området.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på figuren herunder.

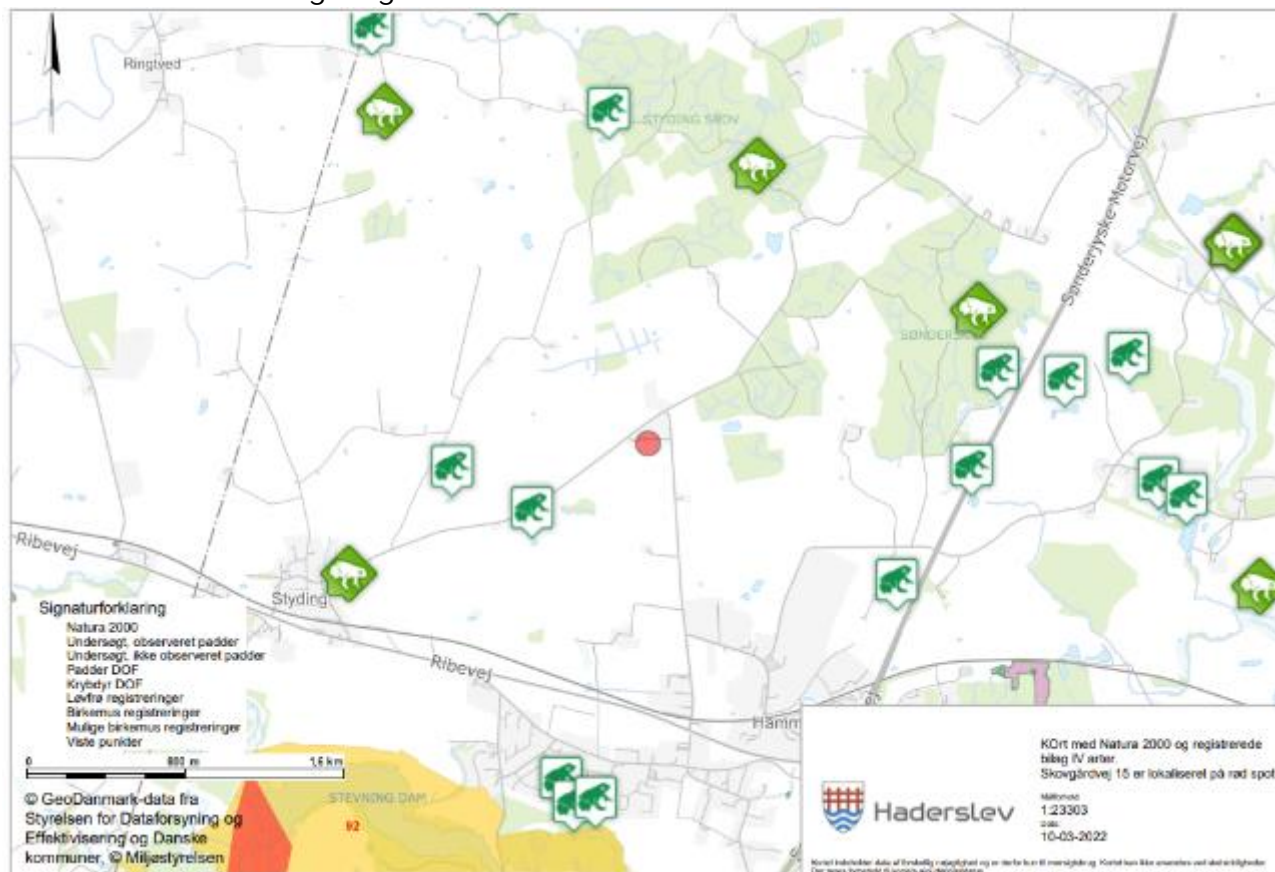
Følgende bilag IV-arter har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander, samt flere arter af flagermus, markfirben, birkemus, odder, snæbel og marsvin i Haderslev Kommune.

I området omkring anlægget findes en del registreringer af løvfrøer ellers er der ikke registrerede forekomst af andre bilag IV arter.

Det vurderes, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på bilag IV-arter, da der ikke sker nogen mer-emission fra anlægget og der i øvrigt ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der opføres ikke nye bygninger. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges."

Samlet set vurderes det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsens regler herom.

Kort med Natura 2000 og bilag IV arter:

E. Miljøkonsekvensrapport til § 16 a stk. 2

Haderslev Kommune har gennemgået miljøkonsekvensrapporten af 17. maj 2022 og har vurderet, at rapporten opfylder kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4.

Det vurderes, at projektet hverken i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

Kravet om anvendelse af BAT vurderes at være overholdt, fordi kravene om emissionsgrænser for ammoniak og krav om begrænsning af anden forurening overholdes., jf. miljøkonsekvensrapporten redegørelser.

Miljøkonsekvensrapport **til ansøgning efter § 16a (IE brug)**

I/S Skovgård
Skovgårdvej 15, 6500 Vojens

Ændret dyrehold i eksisterende stalde

Skema 218751 i www.husdyrgodkendelse.dk

Version 1 indsendt 18. september 2020

Version 5 indsendt 17. maj 2022

Datablad

Ansøger og ejer	I/S Skovgård Skovgårdvej 15 6500 Vojens
	Kontaktperson på miljø sagen: Nis Skau Mobil: 4071 6417 Mail: nis@is-skovgaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Skovgårdvej 15 6500 Vojens
CVR-nummer	15520477
CHR-nummer	95049
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100018295
Matrikel-nr.	9 - Styding, Hammelev
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Stokkerhovedvej 3 og Ringgade 28 i Vojens
Biaktiviteter	Mikrokraftvarmeanlæg (under 1 MW) og solceller
Ansøgningskema	218751
Konsulent	SLF Birgitte Madsen, miljørådgiver bm@slf.dk, 73202600 Billundvej 3, 6500 Vojens
Ansøgning indsendt	18. september 2020

Forord

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Skovgårdvej 15, 6500 Vojens. Det ansøgte omfatter ændret dyrehold i eksisterende stalde. Ændringen i dyreholdet omhandler færre søer og flere smågrise.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved en ændring af dyreholdet i eksisterende bygninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

<u>Datablad</u>	66
<u>Forord</u>	67
<u>1. Indledning</u>	70
<u>2. Ikke-teknisk resume</u>	71
<u>2.1 Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør</u>	72
<u>3. Husdyrbruget og det ansøgte</u>	73
<u>3.1 Indretning og drift af anlægget</u>	73
<u>3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</u>	77
<u>3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</u>	78
<u>3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed</u>	78
<u>3.4.1 Generelle afstandskrav</u>	78
<u>3.5 Ammoniakemission</u>	80
<u>3.5.1 Naturpunkter</u>	80
<u>3.6 Lugtemission</u>	82
<u>3.6.1 Kumulation til naboer</u>	83
<u>3.7 Øvrige emissioner og gener</u>	83
<u>3.7.1 Støj</u>	83
<u>3.7.2 Støv</u>	85
<u>3.7.3 Lys</u>	86
<u>3.7.4 Skadedyr</u>	86
<u>3.7.5 Transporter</u>	86
<u>3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer</u>	87
<u>3.8.1 Døde dyr</u>	87
<u>3.8.2 Affald</u>	87
<u>3.8.3 Olie- og kemikalier</u>	88
<u>3.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)</u>	89
<u>3.8.5 Vandforbrug</u>	89
<u>3.8.6 Restvand</u>	90
<u>3.9 BAT-Ammoniakemission</u>	90
<u>3.10 Grænseoverskridende virkninger</u>	92
<u>4. Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne</u>	93
<u>4.1 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter</u>	93

<u>4.2</u>	<u>Begrænsning af ammoniakemission</u>	96
<u>4.3</u>	<u>Afsætning af ammoniak til nærliggende natur</u>	97
<u>4.4</u>	<u>Lugtgener for omboende</u>	97
<u>4.5</u>	<u>Støjgener</u>	97
<u>4.6</u>	<u>Støvgener</u>	98
<u>4.7</u>	<u>Lyspåvirkninger</u>	98
<u>4.8</u>	<u>Skadedyr</u>	98
<u>4.9</u>	<u>Transporter</u>	98
<u>4.10</u>	<u>Energi</u>	99
<u>4.11</u>	<u>Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen</u>	99
<u>4.12</u>	<u>Påvirkning af jordarealer og jordbund</u>	100
<u>4.13</u>	<u>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</u>	100
<u>4.14</u>	<u>Alternative løsninger</u>	101
<u>4.15</u>	<u>Oplysninger om konsulenten</u>	101
5.	<u>Oplysninger om IE-husdyrbruget</u>	101
<u>5.1</u>	<u>Ophør af IE-husdyrbruget</u>	101
<u>5.2</u>	<u>BAT: Råvarer, energi, vand og management</u>	102
<u>5.2.1</u>	<u>BAT-Energi</u>	102
<u>5.2.2</u>	<u>BAT-Vand</u>	102
<u>5.2.3</u>	<u>BAT-Management</u>	102
6.	<u>Konklusion</u>	102
7.	<u>Bilag</u>	103

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer en ændring af dyreholdet i eksisterende bygninger. Ændringen i dyreholdet består i færre søer og flere smågrise. Det opføres ikke nye bygninger, og der ændres ikke på de eksisterende bygninger.

Da der ikke foretages bygningsmæssige ændringer, og da ændringen i dyreholdet skyldes øget effektivitet, i form af flere grise pr årssø, er der ikke overvejet væsentlige alternativer til det ansøgte. Det er vurderet, at det ansøgte projekt medfører den bedste udnyttelse af det eksisterende anlæg.

• Ikke-teknisk resume

Nudrift og det ansøgte projekt

Ejendommen er en sobesætning, hvor der produceres smågrise. Over de sidste 8 år er dyreholdet ændret fra 850 søer, 21.000 smågrise (7,5-30 kg) og 500 slagtesvin/polte (30-100 kg) (revurdering 2012) til 800 søer, 22.500 smågrise (7,5-30 kg) og 400 slagtesvin/polte (70-100 kg) (anmeldelse 2017). Der er ikke foretaget bygningsmæssige ændringer inden for de sidste 8 år.

Det ansøgte projekt medfører ikke bygningsmæssige ændringer i stalde eller gødningslagre. Det ansøgte projekt omhandler ændring af dyrehold inden for de eksisterende bygningsrammer. Formålet med ansøgningen er primært at overgå til de nye regler for miljøgodkendelser, hvor der ikke gives tilladelse til et bestemt antal dyr med en bestemt vægt, men derimod til et produktionsareal (det areal som dyrene har adgang til). Herved kan dyreholdet løbende justeres, så det passer til ejendommens øgede effektivitet, hvor der produceres flere grise pr årsso. Det forventes at dyreholdet fremover vil ligge på ca. 780 søer, 27.000 smågrise og 400 polte.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger viser at ændringen ikke resulterer i øget lugt. Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Landskab

Der opføres ikke nye bygninger. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke landskabet. I kapitel 4 ses fotos af ejendommens placering i landskabet.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører ikke en forøgelse af ammoniakemissionen fra ejendommen. Ejendommen ligger ca. 2 km fra natur beskyttet efter EU- regler og ca. 2 km fra nærmeste natur beskyttet efter danske nationale regler. Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil få en merbelastning som følge af projektet, og naturområderne vil ikke modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

For at minimere ammoniakemissionen er der teltoverdækning på gyllebeholderne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik: I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 5.230 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. I det konkrete projekt overholdes kravet til maksimal ammoniakudledning ved brug af teltoverdækninger på 2 gyllebeholdere, som er et krav, der videreføres fra tidligere godkendelse.

Husdyrbruget er et såkaldt IE-brug, og der er derfor krav om at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af andre miljøbelastninger end blot ammoniak. Hvordan ejendommen lever op til disse krav, er beskrevet i kapitel 5.

- **Ikke-teknisk resumé af alternativer til teknologi og foranstaltninger og påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør**

På ejendommen anvendes teltoverdækning af 2 gyllebeholdere som teknologi til ammoniakreduktion. Dette er som nævnt et virkemiddel, der videreføres fra tidligere godkendelse. På grund af ejendommens beliggenhed i forhold til naturområder, og på grund af at der ikke bygges nyt, overholdes alle krav uden anvendelse af andre teknologier. Der er derfor heller nogen relevante alternative teknologier. I rapporten beskrives dog en række tiltag på ejendommen til begrænsning af ressourceforbrug og reduktion af gener f.eks. støv, støj og skadedyr.

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Her tænkes der på bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel.

- **Husdyrbruget og det ansøgte**

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, samt placering i forhold til omgivelserne.

Der redegøres for ammoniak- og lugtemissionen, samt for øvrige områder, hvor husdyrbruget kan belaste omgivelserne fx støj, støv, lys, skadedyr, transport, affald og ressourceforbrug.

I kapitel 4 vurderes husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne.

- **Indretning og drift af anlægget**

Ejendommen er en sobesætning, hvor der produceres smågrise. Oversigt over anlægget ses på *Figur 12*. Husdyrbruget er placeret syd og nord for Stokkerhovedvej, med gødningslagre tæt på staldene.

• *Figur 12 Situationsplan for Skovgårdvej 15*

•

- *Tabel 1. Beskrivelse af staldbygningerne. Bygningsnumrene henviser til numrene i figur 1.*

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver
1	Smågrisestald	923 m ²	4,5 m	-	Rundbuehal med lysgrå blikplader
2	Smågrise- og poltestald	923 m ²	4,5 m	-	Rundbuehal med lysgrå blikplader
3	Farestald	596 m ²	6m	20°	Rød murstensbygning, gråt eternittag
4	Drægtighedsstald	766 m ²	6m	20°	Rød murstensbygning, gråt eternittag
5	Farestald	789 m ²	6 m	20°	Rød murstensbygning, gråt eternittag
6	Drægtighedsstald	763 m ²	6 m	15°	Røde mursten, sort eternittag
7	Farestald	103 m ²	9 m	45°	Røde mursten og bliktag
8	Løbeafdelingen	647 m ²	6 m	20°	Røde mursten og gråt eternittag

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I det følgende beskrives derfor 8-års driften, nudriften og den ansøgte drift. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer. Størrelsen af produktionsarealerne er opgjort ud fra opmålinger. Der er redegjort for størrelse af produktionsareal i hver enkelt stald i bilag 2. I bilag 7 ses oversigt over indretning af staldene.

Oplysninger om produktionsarealer fremgår også af IT-ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk og er vist skematisk i Tabel 2.

Den nuværende "miljøgodkendelse" er en revurdering fra september 2012. Størrelsen på det tilladte dyrehold er ændret i 2017 via en anmeldeordning. Revurderingen danner grundlag for 8-års driften. Anmeldelsen danner grundlag for nudriften. Der er dog ikke nogen forskel på produktionsarealerne i de to tilladelser.

Det ansøgte indeholder ikke ændringer i produktionsarealet i forhold til 8-års driften og nudriften.

- *Tabel 2 Dyretype, staldsystem, produktionsareal og miljøteknologi*

Stald	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)		
		8-årsdrift (Revurdering 2012)	Nudrift	Ansøgt*
			20	20
			20	20

			1 7)	
1 Smågrise	Toklima, delvist spalte gulv	944	9 4 4	94 4
2 Smågrise og polte	Toklima, delvist spalte gulv Slagte svin, Delvis spalte gulv (25-49 % fast)	532 377	5 3 2 3 7 7	53 2 37 7
3 Farestald 3A	Kasse stier, fuldsp altegul v	247	2 4 7	24 7
3 Farestald 3B	Kasse stier, fuldsp altegul v	95	9 5	95
4 Drægtigh edsstald 4A	Løsgå ende søer, delvis spalte gulv	297	2 9 7	29 7
4 Drægtigh edsstald 4B	Løsgå ende søer, delvis spalte gulv	196	1 9 6	19 6
5 Farestald B	Kasse stier, delvis spalte gulv	513	5 1 3	51 3
6 Drægtigh edsstald B	Løsgå ende søer, delvis spalte gulv	597	5 9 7	59 7

7 Farestald C	Kasse stier, delvis spalte gulv	87	8 7	87
8 Løbeafdeling	Individ uel, fuldsp altegul v	540	5 4 0	54 0

På ejendommen findes tre gyllebeholdere (Tabel 3), der også ses på figur 1. Alle tre beholdere er overdækkede, men der er kun regnet med ammoniakreducerende effekt for to af de tre overdækninger. Den sidste overdækning er et frivilligt virkemiddel.

Der er ikke gødningsopbevaringsanlæg til fast gødning.

•

- *Tabel 3 Opbevaringslagre til husdyrgødning*

Gylle behol der	Opf øre lse s år	K ap ac ite t (m ³)	Overfl adeare al (m ²)	NH ₃ - effekt
1. Gylle behol der	198 8	1. 41 4	340	50% (teltove rdækni ng)
2. Gylle behol der	199 2	2. 00 0	518	Ingen indregnet, (flydela g)
3. Gylle behol der	200 5	5. 00 0	916	50% (teltove rdækni ng)
I alt		8. 41 4		

Der sker ikke ændringer i opbevaringsanlæggene med det ansøgte.

Der er foretaget en kapacitetsberegning for ejendommen (bilag 3), der viser, at der er lagerkapacitet til over 9 mdr. Herved vurderes det, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens vejledende regler om 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt. I beregningen er lagerkapaciteten i gyllekanaler ikke medregnet.

○ **Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde**

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer.

○ Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Foruden den ejendom, som denne ansøgning omhandler, driver ansøger også

- Stokkerhovedvej 3 (lejet) - slagtesvin og smågrise
- Ringgade 28 - slagtesvin

Det vurderes ikke, at Skovgårdvej 15 er teknisk eller forureningsmæssigt forbundet med disse ejendomme på en sådan måde at de skal godkendes samlet.

○ Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed

I dette afsnit beskrives husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturområder og omkringboende.

Generelle afstandskrav

I nedenstående tabel redegøres for de faste afstandskrav. Der bygges ikke nyt, så projektet vurderes ikke at medføre behov for at søge dispensationer i forhold til afstandskravene.

- *Tabel 4. Faste afstandskrav i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 6 og 8*

Nærmeste...	Afs tan d	Beskrivelse	Afstand skrav
Nabo (med landbrugspligt)	510 m	Styding Skovvej 4, 6500, er placeret nordvest for ejendom	50 m
Naboskel	14 m	Fra stald 2, til matrikel Styding, Hammelev 10. Der er tale om eksisterende bygninger.	30 m
Beboelse på samme ejendom (stuehus)	27 m	Fra bygning 6 til stuehuset	15 m
Samlet bebyggelse i landzone	1,6 km	Samlet bebyggelse, Stokkerhovedvej 2, er placeret vest for ejendom	509 m*

Byzone (eksisterende og fremtidig)	540 m	Fra staldanlæg et til byzonegræn se Hammelev Kommunepl an 15.10.EH.14	637 m*
Sommerhusom råde (eksisterende og fremtidige)	13,2 km	Fra staldanlæg et til sommerhuso mråde ved Høptrup strand	637 m*
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv	1,4 km	Fra staldanlæg et til lokalplanomr åde 15-1 mod syd	509 m*
Fælles vandindvinding sanlæg	1,5 km	Fra staldanlæg et til Hammelev Vandværk, syd for ejendom	50 m
Enkelt vandindvinding sanlæg	25 m	Fra staldanlæg til drikkevands boring (boringsnr.: 151.2045)	25 m
Vandløb - åbent	217 m	Fra staldbygning 1 til bæk nord for ejendom	15/100 m
Dræn	1,5	Der er regnvandsdr æn omkring ejendommen (se afløbsskitse)	15 m
Sø	11 m	Fra bygning 1 til sø. Ifølge digitalt naturkort fra MST er søen	15/100 m

		udpeget i 2006 – dvs. efter stalden er bygget men før ejendommen blev revurderet.	
Offentlig vej	15 m	Fra gyllebeholder GB2 til Skovgårdvej.	15 m

* Afstandskravet er opgivet som de beregnede geneafstande. Der gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt på ejendommen til beboelsesbygningen ved samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Ejendommen ligger ca. 1,4 km nord for Hammelev mellem Vojens og Haderslev. Landskabet er fladt/småbakket. Omkring ejendommen er der meget beplantning.

Ejendommen ligger inden for NFI, OSD, skovbyggelinje, potentielle økologiske forbindelser og særligt værdifulde landbrugsområder.

Ejendommen ligger ikke inden for Natura2000, fredede områder, andre byggebeskyttelseslinjer end skovbyggelinje, skovrejsningsområde, værdifulde kulturmiljøer og uforstyrrede landskaber, større sammenhængende landskaber, bevaringsværdige landskaber, geologiske bevaringsværdier.

○ Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører ingen ændring i ejendommens samlede ammoniakemission.

- Emission i 8 års drift = 5230,1 kg NH₃-N/år
- Emission i nudrift = 5230,1 kg NH₃-N/år
- Emission i ansøgt drift = 5230,1 kg NH₃-N/år.

Naturpunkter

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1 natur er et overdrev. Det ligger ca. 2 km SØ for anlægget. Totaldepositionen fra anlæg på naturområdet er 0,0 kg N/ha. Ifølge hjælpeværktøjet i husdyrgodkendelse.dk er der ikke kumulation med andre husdyrbrug i nærheden. Det lovgivningsmæssige krav er dermed 0,7 kg N pr. ha pr. år, hvilket er overholdt.

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2 natur er to overdrev, der ligger ca. 2,6 km SØ og SV for anlægget. Afstanden betyder, at der ikke afsættes ikke ammoniak på overdrevet mod SV, mens overdrevet mod SØ modtager 0,1 kg N pr. ha, hvilket er under lovgivningens krav om maksimalt 1 kg N pr ha.

Kategori 3-natur

Afskæringskriteriet til kategori 3-natur er således, at kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha. Da projektet ikke medfører meremission fra ejendommen, sker der ingen merdeposition på de omkringliggende naturområder.

- *Tabel 5. Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter jf. Figur 13*

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	7,2
Skov Ø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	5,9
Mose SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,6
Mose NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,5
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	2,1
Overdrev Ø	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Overdrev SV	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Habitat SØ	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,0	0,0	0,0
Overdrev S	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

- *Figur 13. Markering (grønne punkter) af nærmeste naturområder omkring ejendommen, hvor der er beregnet ammoniakdeposition til (jf. tabel 5). Kortet viser kun kategori 3/§3 natur. Kategori 1 og kategori 2 natur ligger længere væk.*

○ Lugtemission

Resultat af lugtberegning fremgår af tabel 6. Det ses at lugtgenekriterierne i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Mange af de nærmeste naboer har landbrugspligt, og er derfor ikke indeholdt i lugtberegningerne. Det drejer sig om blandt andre Styding Skovvej 4, Stokkerhovedvej 3, Stokkerhovedvej 5, Stokkerhovedvej 10 og Skovgårdvej 13.

- *Tabel 6. Samlet resultat af lugtberegning*

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørremark 5	0	FMK	193,6	193,6	976	Ja
 Stokkerhovedvej 8	0	FMK	193,6	193,6	954,6	Ja
 Styding Skovvej 2	0	FMK	193,6	193,6	851,1	Ja
 Stokkerhovedvej 2	1	NY	467,3	484,6	1760,9	Ja
 Hammelev Ejerlav, Hammelev	0	FMK	612,4	612,4	855,2	Ja
 Hammelev Ejerlav, Hammelev	0	FMK	612,4	612,4	984,5	Ja
 Hammelev Ejerlav, Hammelev	0	FMK	612,4	612,4	679,1	Ja

Kumulation til naboer

Ved den samlede bebyggelse ved Stokkerhovedvej 2 er der regnet med kumulation med et andet husdyrbrug (Stokkerhovedvej 1). Om der skal regnes med kumulation, afhænger af om ammoniakemissionen fra Stokkerhovedvej 1 er over 750 kg NH₃. Dette er ikke undersøgt, men for en sikkerheds skyld er der regnet med kumulation, og beregningen viser, at lugtgenekriteriet er overholdt.

Der er ikke fundet kumulation med andre husdyrbrug.

Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener i form af støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse gener/ulempen beskrives i det følgende.

Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om foderhåndtering, transport, dyr i åbne stalde, gyllepumpning, korntørring mm.

- *Tabel 7. Tabel over støjkilder på Skovgårdvej 15*

Støjkilde	Placering	Driftstid
-----------	-----------	-----------

Ventilation	På alle stalde	Døgnet rundt
Foderblanding	Foderlade (12)	Kører ca. 10 timer dagligt løbende
Fodringstider/foderanlæg	Staldene	Kører løbende hele døgnet.
Gyllepumpning	Ved stald 2 og stald 8	En halv time dagligt om formiddagen
Udkørsel af husdyrgødning	Fra gyllebeholdere til udbringningsarealerne.	Sæson er typisk i april og i august. Primært 7.00-18.00 og så vidt muligt ikke i weekender.
Lastbiler m.v.	Ved stalde og foderlade/maskinhus	Primært mellem kl. 7 og 17.
Indlevering af dyr (polte)	Bygning 15	Indlevering sker 4 gange om året i dagtimerne. Det tager ca. ½ time.
Udlevering af dyr til levebrug	Udlevering af grise fra bygning 15 Intern flytning af smågrise fra stald 5 til stald 1 og 2.	Udlevering af grise fra bygning 15 sker ugentligt i dagtimerne. Det tager ca. 1 time. Intern flytning med egen vogn fra stald 5 til

		stald 1 og 2 sker ugentligt. Det tager ca. 1 time.
Udlevering af dyr til slagt	Bygning 15	Hver 14. dag. Det sker i dagtimerne og tager ca. ½ time.
Døde dyr	Syd for GB3	Ugentligt mellem kl. 7 og 17.
Foderkværn	Foderlade (12)	Kører ca. 10 timer dagligt løbende
Korntørring og blæsere	Foderlade (12) i fodersiloer	Kører ca. 14 dage om året efter høst.
Mikrokraftvarmeanlæg	Bygning 9	Anlægget har to motorer, der kører i sammenlagt ca. 8000 timer pr år. De kører i døgndrift, i kolde perioder, hvis der er behov for det.

Placering af støjkilder fremgår af bilag 4.

Støv

De væsentligste støvkilder vurderes at være transport og håndtering af foder.

Foderhåndtering foregår ved lader og fodersiloer (bygning 11, 12, 13 og 14). På ejendommen anvendes hjemmeblandet foder. Der sker indlevering af soya og mineraler ca. en gang om måneden. Soya leveres løst og tippes af inden dørs. Mineraler leveres i bigbags. Korn leveres i sæson efter høst.

Der er indendørs fodersiloer opstillet i foderladen samt to udendørssiloer. Foderet snegles direkte fra korngraven over i de indendørs eller udendørs siloer. Korn kværnes vha. slagmølle, inden det blandes i et blandekar.

Omfanget af støvgener vurderes at være uændret som følge af projektet.

Placering af støvkilder fremgår af bilag 4.

Lys

Der er to udendørs lamper på ejendommen. De styres med bevægelsessensor.

Placering af lyskilder fremgår af bilag 4.

Skadedyr

Fluebekæmpelse sker i overensstemmelse med gældende retningslinjer. Der indsættes rovfluelarver. I øvrigt tilstræbes et højt hygiejneniveau. Der opbevares ikke fast mæg på ejendommen.

Rotter forebygges med klapfælder og bekæmpes med rottegift udlagt i kasser. Der er lavet kontrakt med et privat firma (Rovfluen), til at foretage rottebekæmpelse. I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Det ansøgte projekt forventes ikke medføre ændringer i risiko for eller håndtering af skadedyr.

Transporter

Antallet af transportter afhænger af dyreholdets størrelse og sammensætning. Arealbaserede godkendelser rummer fleksibilitet i dyreholdets størrelse og sammensætning, hvorfor det er svært at vurdere antallet af transportter. I dette tilfælde vurderes det dog at ændringen i dyreholdet er så lille, at det ikke medfører væsentlige ændringer i antallet af transportter.

Transportterne sker typisk i dagtimerne fra ca. kl. 7.00 til kl. 17.00. I spidsbelastningsperioderne ved høst og gylleudkørsel vil der dog kunne ske udkørsel udenfor dette angivne tidsrum.

Antallet af gyllekørsler kan variere afhængigt af, hvor stor gyllevognens kapacitet er. Der vil normalt blive kørt gylle ud i april måned og igen i august (vinterraps).

- *Tabel 8. Anslået antal transportter (én transport = til og fra ejendommen)*

Transportter	Før udvidelse antal/år ifølge revurdering	Efter udvidelse antal/år
Indkøbt foder, mineraler, soya mm	Ca. 20	Ca. 20
Korn	Ca. 250	Ca. 250
Fyringsolie/brændstof	Ca. 15	Ca. 15
Indlevering af dyr	Ca. 2	Ca. 4
Udlevering af dyr til levebrug	Ca. 52	Ca. 52
Udlevering af dyr til slagtning	Ca. 12	Ca. 26
Afhentning af døde dyr	Ca. 110	Ca. 52
Diverse sækkevarer (mineraler, rengøringsmidler mv.)	Ca. 15	Indeholdt i "indkøbt foder"

Gyllekørsel	Ca. 410	Ca. 350 (større vogn)
Maksimalt i alt	Ca. 886	Ca. 769

Placering af interne transporter fremgår af bilag 4.

○ Reststoffer, affald og naturressourcer

Døde dyr

Døde dyr opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Døde dyr opbevares under kadaverkap ved den store gyllebeholder GB3. Pladsen er placeret i skyggen på nordsiden af et læhegn. Pladsen er placeret så ingen naboer kan se pladsen fra deres ejendom, og pladsen kan ikke ses fra offentlig vej (se bilag 5). Døde smågrise opbevares i container, mens større dyr ligger hævet fra jorden på betonspalter. Dyrene afhentes af DAKA. Dyr til afhentning tilmeldes pr. telefon, og hentes inden for et døgn.

Affald

Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

- *Tabel 9. Opbevaring og bortskaffelse af affald*

Affaldstype	Opbevarings- sted	Transportør	Modtageanlæg	Årlig mængde
Olie- og kemiaffald:				
Spildolie	I olietromle på spildpakke i lade (11). Der er betongulv og ingen afløb.	Dansk Oliegenbrug	Dansk Oliegenbrug	200 L
Olie- og brændstoffiltre	Lade (11)	Egentransport	Genbrugsplads	20 kg
Spraydåser	Lade (11)	Egentransport	Genbrugsplads	100 kg
Medicinrester	Klar sæk i staldrum (5)	Dyrlæge	Genbrugsplads	1 kg
Kanyler	Kanylespand (5)	Egentransport	Genbrugsplads	6 kg
Tørbatterier - NiCd	Klar sæk i staldrum (5)	Egentransport	Genbrugsplads	1 kg
Fast affald:				
Tom emballage (papir/pap)	Container	Flemming Paulsen	-	3000 kg
Tom emballage (plast)	Container	Flemming Paulsen	-	2000 kg

Lysstofrør	Container	Egentransport	Genbrugsplads	100 stk.
Jern og metalaffald	Container	Produkthandel	-	10.000 kg
Tomme olietromler og – tanke	Container	Produkthandel	-	200 kg
Diverse brændbart	Container	Flemming Paulsen	-	3000 kg
Paller	Container	Returvare – Rest Flemming Paulsen	-	1000 kg
Malet og lakeret træ	Container	Flemming Paulsen	-	1000 kg

Da der er tale om et IE-brug skal affaldsforebyggelse og -håndtering ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Der er generelt fokus på at minimere mængden af affald der produceres.

Affald opbevares forsvarligt og sorteres med henblik på mest mulig genanvendelse.

Olie- og kemikalier

Kemikalierne indkøbes i foråret, og bruges i løbet af vækstsæsonen. Lageret er derfor størst i foråret, hvor der 900 liter kemikalier at finde i aflåst kemikalierum. Dette vil være brugt indenfor et halvt år, med udtagelse af nogle enkelte rester.

Medicin opbevares i køleskab i aflåst rum.

Flydende handelsgødning (DanGødning, DG-NtS 30-2) opbevares i tank, der står ved den store gyllebeholder (GB3). Der er opsat 100 L tromle til opsamling af evt. spild. Den nederste studs er aflåst. Der er låg på tromlen.

- *Tabel 10 Dieseltanke på ejendommen*

Anvendelse	Størrelse (L)	Årgang	Placering	Bemærkning
Traktordiesel	4000	2014	I bygning 9	Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.
Fyringsolie	1200	2006	I bygning 9	Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.
Fyringsolie til korntørring	1200	1998	I bygning 16	Tanken er placeret indendørs. Den står på fast bund uden afløb.

Fyringsolie til opvarmning af stald	1200	2020	Ved bygning 15	Tanken er placeret udendørs. Den står på betonplads uden afløb og med kant.
-------------------------------------	------	------	----------------	---

Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Der anvendes primært energi til ventilation og fodring. Energiforbruget forventes ikke at ændres mærkbart som følge af projektet.

- *Tabel 11. Husdyrbrugets årlige energiforbrug*

Type	Nudrift (ifølge revurderingen)	Ansøgt drift
EI	340.000 kwh fordelt på 223.000 kwh indkøbt og 117.000 kwh produceret*	316.000 kwh fordelt på 181.000 kwh indkøbt og 135.000 kwh produceret*
Dieselolie	70.000 L	47.000 L
Gas	50.000 kg	50.000 kg

*Strømmen er produceret vha. et mikrokraftvarmeanlæg, der udvinder strøm og varme af gas.

Det forventede elforbrug ifølge normtal fra SEGES er:
 248 kwh x 800 søer m grise til 30 kg = 198.400 kwh
 10 kwh x 400 polte = 4.000 kwh
 I alt 202.400 kwh

Det registrerede energiforbrug på 316.000 kwh er højere end det teoretiske energiforbrug.

Vandforbrug

Der anvendes primært vand til vask af stalde samt til drikkevand.

- *Tabel 12. Anslået årligt vandforbrug (m³/år)*

Anvendelse	Før ændring (ifølge revurdering)	Efter ændring
Drikkevand	250 m ³ pr uge = 13.250 m ³ pr år	10.000 m ³
Vask af stald og overbrusning	30 m ³ pr uge = 1560 m ³ pr år	
Vask af maskiner	2 m ² pr uge = 106 m ³ pr år	2000 m ³ til markbrug
Sanitært vand	50 m ³ pr år	50 m ³

Skylning af filtre i egen boring	Ikke opgjort	600 m ³
----------------------------------	--------------	--------------------

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2015, SEGES er det forventede vandforbrug:

6200 kg pr årssø x 800 søer = 4960 m³

560 kg pr slagtesvin 32-107 kg x 400 polte = 224 m³

143 kg gris 7,3-32 kg x 22.500 grise = 3218 m³

I alt 8.402 m³

Det registrerede vandforbrug i stalden på 10.000 m³ er ca. 16% højere end det teoretiske vandforbrug.

Ejendommen får vand fra egen boring.

Restvand

Tabel 13 Befæstet areal (m²) omkring bygninger

Befæstede arealer	Før ændring	Efter ændring
Mødding	0	0
Vaskeplads	200	200

Tabel 14 Anslåede mængder af restvand (beregnet som 0,7xareal (m²))

Type af restvand	m ³ /år før ændring	m ³ /år efter ændring	Afledes til
Vand fra mødding	0	0	-
Vand fra vaskeplads	140	140	Gyllekanaler

Rengøringsvand og drikkevandsspild fra stalde ledes via gyllekanaler til gyllebeholdere.

Regnvand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Tagvand ledes via dræn til vandløb.

Sanitært spildevand ledes til godkendt privat minirensningsanlæg, der er godkendt i 2006.

Afløbsskitse ses i bilag 6.

○ BAT-Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

- **Tabel 15. Samlet BAT-beregning og ammoniakemission**

Samlet BAT beregning ? ⓘ			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4771	459	5230
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4771	459	5230
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Det samlede BAT-krav er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 5.230 kg N/år og ammoniakemissionen er på 5.230 kg N/år, dermed er det vejledende emissionsniveau overholdt med 0 kg N/år.

BAT-beregningen er baseret på følgende forudsætning om eksisterende og renoverede staldafsnit.

- **Tabel 16 Forudsætning for BAT-beregning**

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C
1 Smågriseald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
2 Smågrise og poltestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
3 Smågrise og poltestald	Slagtesvin og Smågrise; 25-49 % fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	1,90
5 Farestald B	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
6 Drægtighedsstald B	Søer, gøide og drægtige. Løtgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
7 Farestald C	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
8 Løbeatdeling	Søer, gøide og drægtige. Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	2,00

3 Farestald 3A	Søer, dreglende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
3 Farestald 3B	Søer, dreglende. Kassestier, fuldspaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	1,30
4 Drægtighedsstald 4A	Søer, gulde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
4 Drægtighedsstald 4B	Søer, gulde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit.

^c BAT-krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT-kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Den nuværende "miljøgodkendelse" er en revurdering fra 2012. Der indgår vilkår om teltoverdækning af to gyllebeholdere (GB1 og GB3) i revurderingen. Effekten af to teltoverdækninger er derfor indregnet i 8-års driften og i nudriften, og effekten videreføres i ansøgt drift. Alle tre gyllebeholdere er overdækkede, men effekten af den tredje overdækning indgår ikke i beregningen, da den er et frivilligt virkemiddel.

Da alle stalde er eksisterende og ikke renoveres i forbindelse med dette projekt, er der ikke krav om yderligere ammoniakreducerende tiltag for at overholde BAT for stalde.

I revurderingen blev der anvendt foderkorrektion (4,77 g fosfor pr FE), for at overholde BAT for fosfor. Med de nye regler for miljøgodkendelser fra 2017 er der ikke et BAT-krav for fosfor, og der er ikke mulighed for at anvende foderkorrektioner. Derfor videreføres kravet om foderkorrektion ikke i denne ansøgning.

○ Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger knap 50 km fra den dansk-tyske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

- **Projektets direkte og indirekte virkninger for miljø, natur og mennesker og hvad der er gjort for at mindske virkningerne**

I dette afsnit *vurderes* projektets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Vurderingerne tager udgangspunkt i beskrivelsen af det ansøgte fra kapitel 3.

- **Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og Bilag IV arter**

(bilag IV arter, kulturarv og landskabet)

Der foretages ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med det ansøgte projekt. Derfor vurderes projektet ikke at påvirke landskabet eller kulturarv.

I den følgende fotoserie ses ejendommen fra forskellige sider. Ligeledes ses udsyn fra ejendommen mod naboer i forskellige retninger.

- *Figur 14 Ejendommen set fra vest/sydvest, når man kommer ad Stokkerhovedvej. Bygningerne syd for Stokkerhovedvej er skjult bag beplantning.*

- *Figur 15 Ejendommen set fra øst/nordøst når man kommer via Stokkerhovedvej. Herfra ses stort set kun gyllebeholdere*

- *Figur 16 Fra ejendommen mod nordøst i retning mod nabo på Stokkerhovedvej 5. Naboen kan ikke ses fra ejendommen (Stokkerhovedvej 5 er revet ned efter at denne ansøgning er indsendt).*

- *Figur 17 Fra ejendommen mod syd/sydøst mod Hammelev. Der er ingen beboelser med indblik til ejendommen.*

- *Figur 18 Fra ejendommen mod nordvest mod naboerne på Styding Skovvej 2 og 4.*

- *Figur 19 Set fra ejendommen mod vest mod naboen på Stokkerhovedvej 3 og 8*

Generelt er bygningerne omkranset af beplantning, og bygningerne syd for Stokkerhovedvej ligger lavt i landskabet. På grund af den afskærmende beplantning og den relative lange afstand til naboer vurderer ansøger at den ansøgte udvidelse ikke vil skæmme landskabsoplevelsen, hverken for forbigående eller naboer.

Ejendommen ligger i et område uden bioscore (lav lokal prioritering), uden artsscore og med relativt få truede arter (15-25 stk i 10 km kvadratnet). Det vurderes, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der opføres ikke nye bygninger. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

○ **Begrænsning af ammoniakemission**

(menneskers sundhed, luft)

I lovgivningen er der faste krav ammoniakemissionen, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt (afsnit 3.9). Det vurderes derfor, at der er foretaget tilstrækkelige tiltag til at minimere ammoniakemissionen. For at overholde BAT er to gyllebeholdere overdækket med telt.

○ **Afsætning af ammoniak til nærliggende natur**

(Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter)

Ammoniakemission til naturarealer omkring ejendommen er beskrevet i afsnit 3.5. Bilag IV-arter er beskrevet i afsnit 4.1.

Lovens krav til ammoniakpåvirkning af natur i både kategori 1 og 2 er overholdt, og projektet medfører ikke nogen merbelastning af områderne. Derfor vurderes det, at ammoniakemission fra projektet ikke påvirker disse naturområder.

Hvad angår kategori 3 natur omkring ejendommen, så belastes disse med en merdeposition på mindre end 1 kg. Når det ansøgte medfører en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel - efter den tilgængelige viden - ikke medføre, at der sker en tilstandsændring i den pågældende naturtype.

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøansøgning og miljøkonsekvensrapport har ansøger modtaget Bilag 8 fra kommunen vedrørende "Beskyttede naturtyper og arter efter Habitatbekendtgørelsen".

Samlet set vurderes det, at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer i omkringliggende natur, og dermed heller ikke påvirke levesteder for bilag IV-arter.

○ **Lugtgener for omboende**

(Menneskers sundhed/gene).

Lugtemission fra ejendommen er beskrevet i afsnit 3.6.

Projektet medfører ingen ændringer i lugtemission fra ejendommen. Som det fremgår af kapitel 3, så overholder projektet lovens krav i forhold til lugtgener i forhold til både byzone, enkeltbeboelser og samlet bebyggelse i landzone.

Der er ikke kendskab til klager over lugt fra husdyrbruget.

På baggrund af de gennemførte beregninger, samt den store afstand til omkringboende, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige gener ved naboerne.

○ **Støjgener**

(Menneskers sundhed/gene)

Støjklender på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.1 samt af bilag 4.

Den væsentligste støjkilde på ejendommen vurderes at være i tilknytning til levering og håndtering af foder. Der ligger dog ingen naboer inden for 500 m fra ejendommen. Herudover er husdyrbruget omkranset af beplantning, og bygningerne syd for Stokkerhovedvej ligger lavt i landskabet (se figur 4). Dette vurderes at være med til at reducere støjgener fra ejendommen.

I stald 1, 2, 6 og 8, som er de stalde med størst luftskifte, anvendes ventilation med EC-motorer, der stjer mindre end f.eks. triac-motorer. Ventilationen er temperaturstyret, så den kører mindst muligt.

I bygning 9 står to motorer til kraftvarmeanlægget. Motorerne står dog i isoleret kasse i isoleret rum, og vurderes ikke stje meget.

Transporter kan også medføre støjgener. Det ansøgte projekt forventes ikke at påvirke antallet af transporter mærkbart.

Samlet set vurderes det, at afstanden til naboerne gør, at naboerne ikke vil opleve væsentlige støvgener fra driften på Skovgårdvej 15, og at husdyrbruget har foretaget støjdæmpende foranstaltninger.

○ Støvgener

(Menneskers sundhed/gene)

Støvkilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.2 samt af bilag 4.

Opbevaring af foder i lukkede siloer med direkte indsnegling fra korngraven til siloerne medvirker til at risikoen for støvgener minimeres. Foder transporteres til stald 1 og 2 via rørledninger under jorden. Foder ventileres via støvposer.

Der ligger ingen naboer ind for 500 m fra ejendommen. Herudover er husdyrbruget omkranset af beplantning, og bygningerne syd for Stokkerhovedvej ligger lavt i landskabet. Samlet set vurderes naboerne derfor ikke at blive generet af støv fra driften på Skovgårdvej 15. Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i støvgener fra ejendommen.

○ Lyspåvirkninger

(Landskabet og gener for mennesker)

Lyskilder på ejendommen fremgår af afsnit 3.7.3 samt af bilag 4.

Der er kun få udendørs lyskilder, og de er udstyret med bevægelsessensor.

Der vurderes ikke at komme meget lys ud fra staldene, da der er tale om lukkede bygninger.

Der ligger ingen naboer ind for 500 m fra ejendommen. Herudover er husdyrbruget omkranset af beplantning, og bygningerne syd for Stokkerhovedvej ligger lavt i landskabet. Samlet set vurderes naboerne og forbipasserende derfor ikke at blive generet af lys fra Skovgårdvej 15. Det ansøgte projekt forventes ikke at medføre ændringer i lys fra ejendommen.

○ Skadedyr

(Gener og menneskers sundhed)

Forebyggelse og håndtering af skadedyr er beskrevet i afsnit 3.7.4.

Opbevaring af foder i lukkede siloer med direkte indsnegling fra korngraven til siloerne medvirker til at risikoen for rotter minimeres.

Projektet forventes ikke at medføre øgede gener fra fluer og skadedyr.

På grund af de forebyggende foranstaltninger samt afstand til naboerne på over 500 m vurderes disse ikke at være generet af skadedyr, der stammer fra produktionen på Skovgårdvej 15.

○ Transporter

(Befolkningen og menneskers sundhed/klima i forhold til energiforbruget)

Anslået antal transportere fremgår af afsnit 3.7.5. Placering af transportveje fremgår af bilag 4.

Antallet af transportere forventes ikke at stige i ansøgt drift. Tværtimod forventes den at falde lidt i forhold til revurderingen i 2012 fordi gyllevognen nu har større kapacitet.

Gener fra transporter søges minimeret ved hensynsfuld kørsel og ved at kørslerne typisk foregår i dagtimerne.

Transport er i sig selv en forurenende aktivitet. Husdyrbruget vil som udgangspunkt tilstræbe færrest muligt transporter for at minimere tidsforbrug og udgifter til brændstof og arbejds løn. Husdyrbruget har dog behov for at transportere dyr, foder og gødning mv. Antallet af transporter søges minimeret ved at planlægge transporterne og køre med størst mulige læs.

Ca. 70% af udbringingsarealerne ligger tæt omkring ejendommen, hvilket reducerer længden af transporterne og dermed forbrug af tid og brændstof.

På grund af beplantning omkring ejendommen samt relativt lang afstand til omkringboende (over 500 m), vurderes transporterne på ejendommen ikke at medføre gener for naboerne.

○ **Energi**

(Klima)

Ejendommens forventede energiforbrug fremgår af kapitel 3. Som nævnt ligger elforbruget højere end forventet ud fra normtal. Normtallene dækker over store variationer. Elforbruget forventes ikke at stige som følge af projektet.

Det registrerede energiforbrug dækker også over energiforbrug til hjemmeblanding af foder og tørring af korn.

Elforbruget søges minimeret ved følgende tiltag:

- Ventilation i alle staldene er temperaturstyret, hvilket sikrer optimale forhold for dyrene samtidig med at energiforbruget minimeres
- Ventilation i stald 1, 2, 6 og 8, som er de stalde med størst luftskifte, er med EC-motorer
- Ventilation rengøres efter hvert hold dyr. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Der anvendes lavenergibelysning (LED) i staldene
- Udendørs belysning er med bevægelsessensor
- Der foretages løbende service på ventilation og foderanlæg

Skovgård I/S har investeret i et mikrokræftvarmeanlæg, som ved hjælp af gas forsyner ejendommen med 135.000 kWh el og 245.000 kWh varme.

Før 2014 lå ejendommen energiniveau omkring 370.000 kWh. I 2015 blev der investeret i ventilationsmotorer og LED belysning og ejendommens vandværk fik frekvensstyret pumpe. Derved blev energiforbruget reduceret til cirka 283.000 kWh. Når energiforbruget alligevel ligger over normtallene kan det skyldes at foderanlæg og foderkværn er af ældre dato samt at en del af farestalden opvarmes med el.

Samlet set vurderes det, at der er foretaget tiltag til minimering af energiforbruget.

○ **Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen**

(Vand)

Ejendommens forventede vandforbrug fremgår af kapitel 3. Som nævnt ligger vandforbruget højere end forventet ud fra normtal.

Normtallene dækker over store variationer.

Vandbesparelse er opnået ved opsættelse af drikkekopper. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Der er opsat vandur på produktionsanlægget, så en evt. lækage opdages hurtigt. Staldene kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller der tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Foruden tiltag til minimering af forbruget af vand, tages der også hensyn til risikoen for forurening af overfladevand (søer og åer). Det vurderes at der er begrænset risiko for at aktiviteterne på ejendommen medfører forurening af overfladevand. Der er ikke søer og vandløb indenfor 100 m fra gyllebeholderne. Der ligger en sø tæt på stald 1. Det vurderes dog at risikoen for gylleudslip fra stalden er minimal.

Pumpning af gylle fra gyllebeholder sker under opsyn. Ved pumpning af gylle fra forbeholder til gyllebeholder aktiveres en kontakt i stalden. Der er mulighed for at afbryde pumpning via en kontakt på forbeholderen. Det tjekkes løbende, om der er plads i gyllebeholderen før overpumpning. Der er ingen faste rør eller pumper til overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn. Der er heller ikke spjæld mellem forbeholder og gyllebeholder.

Gyllebeholderen er omfattet af 10-årsbeholderkontrolordningen, og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Der er opsat 100 L tromle til opsamling af evt. spild fra tanken med flydende handelsgødning.

Olie opbevares i godkendte beholdere. Der opbevares kun små mængder kemi i kemirum.

Tagvand ledes til dræn. Tagnedløb er sikret mod forurenende stoffer. Vaskevand og drikkevandsspild fra stalde ledes til gyllebeholder. Vand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder. Vand fra toilet i stald ledes til biologisk minirensningsanlæg. Afløbsskitse fremgår af bilag 6.

Ejendommen ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder og områder med særlige drikkevandsinteresser. Ejendommen ligger ikke inden for indvindingsoplande til vandværker, boringsnære beskyttelsesområder, indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse. Husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag til minimering af vandforbrug, samt at der tages forholdsregler, der beskytter vandmiljøet.

○ Påvirkning af jordarealer og jordbund

(jordarealer og jordbund)

Jordbundstypen er sandblandet lerjord. Landskabet er relativt fladt. Dette reducerer risiko for afstrømning af næringsstoffer fra stalde og gyllebeholdere. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 4.11 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

○ Andet om befolkningen og menneskers sundhed

(befolkningen og menneskers sundhed)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, der skal tages med i betragtning og som kunne betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed.

Som nævnt tidligere i denne rapport overholdes lovens krav i forhold til lugtgener og ammoniakemission, og som beskrevet i afsnit 4.11 er der foretaget foranstaltninger for at minimere risiko for forurening.

Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Ejendommen følger Danich Crown's agenda om bæredygtigt landbrug, hvor "Klimavejen" følges. Læs mere om klimavejen her: <https://www.danishcrown.com/da-dk/baeredygtighed/vores-grise-er-mere-klimavenlige-end-du-tror/>
- Haderslev Kommune har indkaldt ideer og forslag til fremtidig elproduktion fra solceller. Vi har indsendt forslag om udvidelse af vores anlæg fra 400 kw til ca. 1,4 mw.
- Vi er ved at opdatere vores vandværk, - en bedre styring af udpumpningen, dynamisk tryk efter forbrug og mindre vandspild.
- Stærke efterafgrøder, der opfanger CO2 og binder kulstof i jorden
- Teltoverdækning reducerer emission af klimagasser
- Hyppig udslusning af gylle fra svinestalde reducerer temperaturen i gyllen og reducerer derved dannelse af metan
- Timing af udbringning (større risiko for emission af lattergasser ved udbringning på våd jord)
- Tilpasser gødning til kvælstofbehovet
- Minimerer foderspild
- Optimerer foderudnyttelse. Ved at sætte fokus på og ved løbende at optimere på foderkurver (alle staldafsnit), fodringsprincipper bredt (f.eks. langtrugene hos de drægtige søer), næringsstofindhold og råvarevalg, vil vi opnå mere stabilitet og mindre udsving i søernes huld og vægt. Dette såvel i løbet af soens liv fra ung til gammel som gennem dens række af reproduktive cyklus for ikke at snakke om skiftende årstider. Dette fokus vil, alt andet lige, give sundere og mere driftssikre søer med nemmere faringer etc. Men det vil især give lettere søer og en bedre fodereffektivitet.
- Minimerer protein i foderet
- Minimerer kørsel

○ **Alternative løsninger**

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne ansøgning. Ansøgningen om ændring i dyrehold skyldes øget effektivitet med flere grise produceret pr årssø. Der er således ikke overvejet væsentlige alternativer.

○ **Oplysninger om konsulenten**

Miljørådgiver Birgitte Madsen, Sønderjysk Landboforening (se datablad forrest i denne rapport).

● **Oplysninger om IE-husdyrbruget**

Husdyrbruget er et IE-brug med mere end 750 årssøer.

IE husdyrbrug er omfattet af BAT konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ og svin.

○ **Ophør af IE-husdyrbruget**

Ved eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages. Her tænkes der på rengøring af stalde samt bortskaffelse af oplagret husdyrgødning, foder og affald.

○ **BAT: Råvarer, energi, vand og management**

BAT i forhold til ammoniakemission er beskrevet under punkt □o og 4.2

BAT-Energi

Beskrivelse af BAT på energiforbrug med fokus på den bedste tilgængelige teknologi:

- Stald 1, 2, 6 og 8 har energibesparende EC-motorer
- Ventilationen er temperatursstyret
- Ejendommen har mikrokraftvarmeanlæg, der producerer strøm og varme af gas
- Der er LED-belysning i alle stalde

BAT-Vand

Beskrivelse af BAT på vandforbrug med fokus på den bedste tilgængelige teknologi:

- Vandur gør det muligt at opdage lækager tidligt
- Drikkekopper reducerer vandspild

BAT-Management

Beskrivelse af BAT på management:

- Ejer står for daglig drift
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Der føres løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild på VMS
- Affald afskaffes så vidt muligt til genbrug
- Rengøring i om omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold
- Der vaskes stalde inklusive ventilatorer efter hvert hold smågrise og slagtesvin
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Egenkontrol:

- Ved overpumpning fra forbeholder til gyllebeholder tjekkes først, om der er plads
- Gyllebeholder kontrolleres i 10 års-beholderkontrol
- Autoriseret el-installatør laver hvert 5. år gennemsyn af ejendommens elinstallationer
- Der udarbejdes løbende foderplaner, således af blandingen altid er optimeret
- VMS overvåger gas, el og vandforbrug, samt driftstid på oliefyr på timebasis
- Der laves løbende E-kontrol
- Der er dyrlægesundhedsrådgivning månedligt

● **Konklusion**

Der er foretaget beregninger af hvor meget lugt og ammoniak det ansøgte projekt forventes at medføre i forhold til den konkrete produktion på den konkrete beliggenhed. Der er foretaget konkrete vurderinger i forhold landskab og afstand til naboer. Herudover er danske landbrug reguleret af en række generelle regler der har til hensigt at beskytte miljøet i bred forstand. Ud fra de konkrete forhold samt de generelle regler vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet.

- **Bilag**

Bilag 1 Situationsplan

Bilag 2 Opmåling af produktionsarealer

Bilag 3 Kapacitetsberegning

Bilag 4 Placering af aktiviteter/gener (lys-, støv- og støjkilder)

Bilag 5 Opbevaring (døde dyr, olietanke, kemi, spildolie, affald, skrot)

Bilag 6 Afløbsskitse

Bilag 7 Oversigter over staldindretning

Bilag 8 Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Datablad

Ansøger og ejer	I/S Skovgård Skovgårdvej 15 6500 Vojens
	Kontaktperson på miljø sagen: Nis Skau Mobil: 4071 6417 Mail: nis@is-skovgaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Skovgårdvej 15 6500 Vojens
CVR-nummer	15520477
CHR-nummer	95049
Kommune	Haderslev Kommune
Ejendomsnummer	5100018295
Matrikel-nr.	9 - Styding, Hammelev
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Stokkerhovedvej 3 og Ringgade 28 i Vojens
Biaktiviteter	Mikrokraftvarmeanlæg (under 1 MW) og solceller
Ansøgningskema	218751
Konsulent	SLF Birgitte Madsen, miljørådgiver bm@slf.dk, 73202600 Billundvej 3, 6500 Vojens
Ansøgning indsendt	18. september 2020

